The Lithuanian Weekly
'LIETUVA'
Published every Friday at Chicago, Ill.
Subscription in United States, Canada and Mexiko $2.00 per year.
Subscription to Foreign countries..... $3.00 per year.
Advertising rates on application.
We execute all kinds of Job and Book Printing and Translating in all modern languages.
Address all communications to
A. OLSZEWSKI, Publisher,
924 33-rd Street, Station 60, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

Sanvaitinis Laikrasztis
'LIETUVA'
Eina kas Pétnyčią, Chicago, Ill.
Prenumerata Savien. Valstijose, Kanadoje ir Mexike ant metų $2.00.
Kitose Viešpatystėse „ „ $3.00.
Prenumerata turi buti iš viršaus apmokama.
Apgarsinimų prekės gamanomos pagerinkę.
"Lietuva" spaudina visokias Knygas, Konstitucijas ir viskius kitus drukus. Vertimus iš kitų kalbų atlieka kompetentinsiai.
Visuose reikaluose adresuokite tejp:
A. OLSZEWSKIS,
924 33-rd Street, Station 60, CHICAGO, ILL.

Nr. 38 — CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 22 d. Rugsėjo (September.) 1905 m. — Metas XI

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Politiszkos žinios.

Karė Maskolijos su Japonija.

Nors Portsmouthe, Amerikoj, susirinkę abiejų vedusių karę kraštų komisoriai susitaikė, padarė sandarą, bet karė nebuvo pasiliovusi, nors abiejų kraštų jenerolai gal teipgi žinojo apie komisorių susitaikymą, bet kol negavo prisakymo savo rando, jie vedė karę toliau. Rods, didelių mušių po susitaikymui nebuvo, kadangi tik beprotis jenerolas be reikalo galėtų aukauti tukstančius žmonių gyvasčių, bet jau po komisorių susitaikymui maži susirėmimai kariumenių buvo lygiai Korėjoj, kaip ir ant salos Sachalino, kur žuvo žmonės ir tekėjo kraujas. Mat apstabdymui karės reikia sutarimo vedančių priešingų pusių kariumenes jenerolų.

Su užmanymu apstabdyti karę atsišaukė prie Linevičo japoniškas vadovas Oyama. Jis užmanė, kad maskoliškas jenerolas paskirtų iš savo pusės kokį jenerolą, pats paskyrė taryboms vieną iš savųjų. Susivažiavę jenerolai tarėsi kelias valandas, kol galutinai susitaikė. Atskirą sutarimą padarė laivynių vadovai susivažiavę ant jurių ties Vladivostoku. Sutarta ant kelių mylių toliau nuo viena kitos atsitolinti kariumenėms. Į tarpą kareiviai negali eiti; susinešimams priešingų kariumenių palikta tik viena vieta.

Nors komisorių sandara jau padaryta, bet, kol sutarimo neužtvirtins abiejų kraštų randai ir valdonai, japoniečiai dar vis gali gaudyti gabenančius maskoliams į Vladivostoką, ar kur kitur, uždraustus laike karės daiktus, laivus ir neutrališkų kraštų. Tik po užtvirtinimui sutarimo, abiejų kraštų kariumenės pasitrauks iš Mandžurijos, maskoliai pasitrauks iš šiaurinių Korėjos kraštų, o japoniečiai iš šiaurinės Sachalino dalies, kuri dalis sugrįžta po maskolių valdžia.

Dabar išeina į aikštę, jog Amerikos prezidentas, įsikišdamas į tarpą su užmanymu, kad kariaujančios viešpatystės taikytųsi, kalbino, kaip mokėjo, japoniečius išsižadėti karės kaštų ir tikrai Maskolijai prigulinčių žemės plotų, darė tą ne tiek besirupindamas padaryti galą kraujo praliejimams, kiek norėdamas gelbėti carą. Taigi nuopelnai prieš žmoniją prezidento Roosevelto ne teip dideli, kaip visą dalyką perstato Amerikos laikraščiai. Jeigu kraujo praliejimai pasibaigė, tai teipgi garbė priguli ne Rooseveltui bet Japonijos valdonui, kuris žymiai sumažino reikalavimus ir tą padarė teip, kad sumažintų reikalavimų caras negalėjo atmesti, nes atmesdamas, butų nužudęs simpatijas visų civilizuotų kraštų. Taigi prezidentas laisvės krašto užsimanė gelbėti despotizmą.

Amerikos įtekmingesniejie laikraščiai, turinti daugiausiai skaitytojų, kurie pirma garbino Japoniją, laike tarybų bų, lyg susitarę su gelbinčiu carą prezidentu, ant syk perkeitė savo nuomones ir pradėjo užtarinėti už maskolius, peikti godumą japoniečių, nors tikrai pasakius, japoniečių godumas ir pradžioj tarybuvo kur-kas mažesnis, pritaikius jį prie karės aukų, negu buvo godumas amerikonų laike karė su Išpanija. Karė su Išpanija Amerikai kaštavo vos 150 milijonų doliarų, nužudė vienaitiniam mušyj po Santiago apie 300 užmuštų kareivių, o vienok, nuo Išpanijos atėmė: salas Portorico, Kubą ir Filipinus, užimančius didesnį plotą negu Korėja, o salos tos nebuvo amerikonų apvaldytos, Filipinai gi dar ir dabar nesuvaldyti. Teisybė, už Filipinus užmokėjo 20 milijonų doliarų, bet jos vertos šimtą kartų daugiau.

Nepastovi mat amerikonų nuomonė, o atsitikime su Japonija, nepastovumą gimdo baimė, kad savo laivynę ir neturinčią lygios sau kariumenę Japonija kartais nekreiptų prieš Ameriką, prieš jai prigulinčias salas Havai ir Filipinus, kurias apginti Amerika neturėtų galės, jeigu Japonija butų gavusi nuo Maskolijos karės kaštus, už kurinos butų galėjusi pasidirbdinti daugiau kariškų laivų, negu jų turi Amerika.

Išvažiuodamas iš Amerikos vyriausiasis caro komisorius Witte, paslaptiems detektyvams, saugojusiems jo gyvastį, davė po 50 dol.. Nedidelė tai dovana.

Dabar didesnė dalis Amerikos gyventojų, ypač turtingesniejie, pastojo ant syk garbintojais despotiškos Maskolijos, to piktšašio ant kuno teip vadinamos civilizuotos žmonijos; vien žydai, lenkai ir socijalistiškos organizacijos New Yorke kėlė protestus prieš remiantį ir gelbintį despotizmą Amerikos randą. Raudas gi remia carą ne dėl meilės rėdos Maskolijoj, bet todėl, kad apsilpnyta per karę Maskolija ne greitai vėl susidrutys, todėl ji Amerikai ne teip pavojinga kaip Japonija.

Revoliucija Maskolijoj.

Ant revoliucijos Maskolijos randas iki šiol neįstengia paimti viršų. Ant Kaukazo, kur pats randas pagimdė skerdynes, jis jų neįstengia dabar suvaldyti. Jos eina dabar silpnyn, bet ne dėl rando besistengimų jas suvaldytį, tik todėl, kad ir besipiaujanti pailsta ir turi ilsėtiesi, įgauti naujas pajiegas. Taigi ant Kaukazo pailso lygiai besiginanti armėnai, kaip ir juos skerdžianti, paties maskoliško rando sukurstyti mahometonai totoriai.

Kad riaušes ant Kaukazo pagimdė pati administracija, tą patvirtino tirinėjęs ant caro prisakymo tas žmonių skerdynes tarnaujantis Maskolijoj prancuziškas kunigaikštis Bonaparte. Jis, carui atsiųstame raporte, sako, jog administracija galėjo skerdynių nedaleisti, galėjo ir jau užgimusias iš pradžių suvaldyti, bet to nedarė. Gubernatoriai, turėdami tiesą, kada užgimė skerdynės, nors užpulti armėnai prie jų šaukėsi, prašydami pagelbos ir apgynimo, nešaukė ant suvaldymo totorių kariumenės, bet daleido mahometonams skersti krikščionis, kiek tik jie norėjo. Neįstabu, jeigu tokiose sanlygose maištai ir skerdynės apėmė visą Kaukazą, jeigu maištininkai nepasiganėdino skerdimu ir naikinimu armėniečių savasties, bet griebėsi jau ir rando degtinės pardavinyčių ir rando biurų, neaplenkė nė cerkvių. Kada maištai apėmė visą Kaukazą, suvaldyti juos ne buvo jau teip lengva, kaip iš pradžių. Dabar, apstabdymui paties rando papagimdytų skerdynių, jis siunčia kariumenę iš kitų apskričių, kaip antai iš Odesos ir Kijevo.

Riaušės su administracijos tarnais pasitaiko Lenkijoj, Lietuvoj, ypač Latvijoj. Tuos kraštus caras pastatė po karės laiko tiesomis, bet tokios tiesos, aprubežiuojančios laisvę žmonių, negali užganėdinti revoliucijonierių, jos neužganėdina ir revoliucijoj nedalyvaujančių ir, tokiu budu, revoliuciją tik sudrutina daugindamos neužganėdintų skaitlių. Juo caro tarnai elgsis žiauriau su žmonėms, juo daugiau bus tų neužganėdintų. Jų jau, turbut, ir dabar neužganėdįs nė tokios komedijos, kaip ministerių užmanytas sušaukimas neva žmonių renkamų atstovų į teip vadinamą viešpatystės dumą, kuri toj formoj, kaip rando užmanyta, yra tik pasityčiojimu iš trokštančių didesnės laisvės žmonių. Atstovus galės rinkti ne Maskolijos žmonės, bet vien turtingi; rando tarnai pasirupino, kad į dumą patektų kuo mažiausiai sumanių inteligentų. Turintiems žemę kaimiečiams, rods, pripažinta daugiau tiesų negu miestų žmonėms, ypač gi negu inteligencijai, bet visi darbininkai su-visu neturi balso laike rinkimų. Visos gi turtingųjų luomos yra Maskolijoj valdžios pataikunais, turinti gi žemę ukininkai teipgi nepriguli prie doresnių gyventojų, jie yra tik įnagiais pavietų ir žemiškių načelninkų, renka arba tuos, kokius nurodo administracijos ponai, arba tuos, kurie rinkėjams daugiau degtinės pastato. Tą matome geriausiai dabar ir Lietuvoj renkant valsčių viršininkus ir sudžias. Išrenka tankiausiai ypatas mažiausiai paisančias ant doros, kurios paskui dešimteropai atlupa nuo žmonių pinigus išduotus ant vaišinimo rinkėjų, įnagius pavieto viršininko. Tas bus juk ir renkant atstovus į viešpatystės dumą; nieko kito laukti negalima. Randas per eiles metų demoralizavo kaimiečius, demoralizatorių pasėta sėkla ne greitai iš kaimų išnyks. Taigi visa caro užmanyta viešpatystės duma bus tokiu jau, tik ant didesnės papėdės valdžios įnagiu, kokiu yra valsčiai; valsčiai, vienok, užsiima tik valsčiaus reikalais, todėl teip daug blogo negali padaryti, viešpatystės gi duma pašaukta rupintiesi reikalais visos viešpatystės.

Isz Lietuvos.

Iš Vilniaus.

Vilniaus sudo butas buvo nusprendęs į areštantų rotas Bielenkovą, bet tas apeliavo į Peterburgo senatą. Senatas panaikino Vilniaus sudo nusprendimą ir prisakė iš naujo perkratinėti Bielenkovo provą. Bielenkov apskųstas buvo už laikymą sukurstančios žmonis kalbos.

29 d. rugpiučio, Vilniuje buvo visiškas saulės užtemimas. Užtemimas prasidėjo 2 val. po pietų, pasibaigė 4 val..

Dėl maištų ant Kaukazo, kur yra didžiausios kerosino sėmyklos, prekės kerosino Vilniuje dabar dvigubai didesnės negu buvo pirma: pirma svaras kaštavo 3½ kap., dabar reikia mokėti 7 kap..

8 d. rugsėjo, miesto salėj buvo parengtas lietuviškas vakaras naudai Vilniaus lietuviškos savitarpinės pašelpos draugystės.

Nuo pradžios rugsėjo mėnesio prasidėjo mokslas Vilniaus vidutinėse mokyklose. Mokestį už mokslą Vilniaus prekystos mokykloj ant sekančių metų sumažino: dabar lankanti prirengimo kliasą ant metų mokės 60 rubl., o kitas kliasas — 70 rubl. (iki šiol paskutiniai mokėjo po 100 rubl. ant metų).

Vieton pasimirusio katalikiško archivyskupo Šembeko, užveizėtoju Mogilevo katalikiškos vyskupystės liko paskirtas pralotas Danisevičia; jis valdys vyskupystę, kol ne bus užtvirtintas naujas archivyskupas.

Sulyg caro manifesto, renkant atstovus į Maskolijos viešpatystės dumą, Vilnius bus padalintas į 80 dalių, kiekvienoj dalyj turinti tiesą balsuoti, galės rinkti vieną rinkėją, visam gi miestui paskirta rinkti 80 rinkėjų. Tie 80 rinkėjų rinks jau vieną pasiuntinį į viešpatystės dumą. Iš neturinčių nekrutančios savasties tik tie galės balsuoti, kurie už gyvenimą moka ant metų mažiausiai 1000 rubl., taigi maž daug turinti metinių įplaukimų 5000—7000 rubl., Taigi kad turėti tiesą rinkti, reikia, kaip ant sanlygų Lietuvoj, buti labai turtingu. Turinčių 7000 rubl. ant metų įplaukimų Vilniuje yra nedaug.

Vilniuje suareštavo 15 metų maskolaitę iš Peterburgo, dukterį kontraktoriaus, kuri, pašlavusi savo tėvui 10000 rubl., su jaunikiu atkako į Vilnių. Mergina iš tėvui pavogtų pinigų spėjo išleisti tik 1000 rubl.. Jos suviliotojui pasisekė pabėgti.

Iš Latvijos.

Maskoliškos policijos departamentas pagarsino žinias apie buvusius Liepojuj maištus. Iš tų caro policijos departamento pagarsintų žinių matyt, kad Liepojaus pavietyj likosi užmušti broliai baronai Bistromai ir Liepojaus valsčionių užveizdos komisorius. 24 d. liepos užgimė dvarų darbininkų štraikai Rygos pav. aštuoniuose dvaruose netoli stacijos Remershof, 14 dvarų esančių netoli stacijų: Kokenhausen, Ringmundshof ir Saegewald. Štraikus pagimdė agitatoriai pribuvę iš Rygos. Olsino valsčiaus kanceliarijoj sudraskė žmonės caro paveikslus, o vaitą ir kanceliarijos raštininką privertė nešti raudoną vėlavą. Kursėj maištininkai nupiaustė telegrafų ir telefonų vielas. Kaimiečių maištai apėmė paviečius: Dobelno, Bausko, Friedrischstadto, Tukkumo, Goldingos, Vindavos, Hasenpoto ir Grabino. Laukai ne visur galėjo but nuvalyti, kadangi sušraikavę darbininkai vaikė su ginklais rankoj jų vietas užėmusius, degino nupiautus javus ir triobas, naikino raštus valsčių kanceliarijose.

Todėl tai caro randas sako, jog turėjęs Latviją pastatyti po karės laiko tiesoms.

Liepojaus kariškas sudas perkratinėjo provą jurininkų kėlusių neprilankias randui demonstracijas porte Aleksandro III. 8 kariškų laivų jurininkus nusprendė pakorimui, 15 — prie sunkių darbų Siberijos kastynėse nuo 5—10 metų, 1 į pataisymo batalijoną ant 3 metų, 2 — į kalėjimą ant 4—8 mėnesių, 27 ant arešto ant 5 dienų, kitus išteisino. Apskųstų buvo 137 jurininkai.

22 d. rugpiučio, Mintaujoj, iš čia esančios ginklų krautuvės, revoliucijonieriai paverė dangybę karabinų, revolverių, parako, kulkų ir gatavų patronų. Paimtus ginklus išgabeno su vežimu į netolimą girią.

Naujai paskirtas Liflandijos gubernatorius, apėmęs urėdą, išdavė pirmutinį padavadijimą ne labai protingą. Jis, gazdindamas bausme 500 rubl., arba kalėjimo iki 3 mėnesių, uždraudė žmonėms važinėti arba laikyti bicyklį be jo daleidimo. Mat revoliucijonieriai, greitesnei kelionei, naudojasi iš bicyklių, tai jis visiems draudžia tokias prietaisas turėti. Bet revoliucijonieriai teipgi valgo. Argi Latvijos gubernatorius neužsimanys uždrausti žmonėms ir valgyti be jo daleidimo?

Mintaujoje ant gatvių išlipinėjo gubernatoriaus prokliamacijas, kuriose jis uždraudė žmonėms rinktiesi kruvoms, nešioti ginklus, važinėti ant bicyklių be policijos daleidimo, gadinti telegrafų ir telefonų vielas, reikalauti nuo darbininkų paliovimo darbo. Kiemų durys turi buti uždarytos 9 val. vakare, o hoteliai, restauracijos, 8 val.. Už peržengimą to padavadijimo jis žada uždėti bausmės iki 3000 rubl. arba kalėjimo iki 3 mėnesių kiekvieną sykį.

Iš Baltstogės, Gardino gb.

Gardino gubernatorius prisakė visiems miesto namų ir pliacių savininkams teip užtverti namų kiemus ir pliacius, kad nuo gatvės nieks negalėtų įeiti ir kad ant kiemų butų įtaisyti naktimis deganti žiburiai. Už neišpildymą to padavadijimo, gubernatorius paskiria bausmę iki 500 rublių, arba kalėjimo iki 3 mėnesių. Tokią jau bausmę paskiria tiems namų savininkams, kurių namuose rastų ginklų ar explioduojančių medegų krautuves.

Nuo pagarsinimo teip vadinamo tikėjimiškos tolerancijos manifesto iki šiol vien Baltstogės parapijoj 600 stačiatikių perėjo į katalikišką tikėjimą.

Maskoliškos policijos departamentas garsina, jog Baltstogėj susirėmimą minių su kariumene, kuriame pražuvo tulas beginklių žmonių skaitlius, revoliucijonieriai panaudojo agitacijai, platindami prokliamacijas. 9 d. liepos likosi užmuštas, ant geležinkelio stacijos inžinierius Meyer, 10 d. liepos užmuštas inžinierius Jankowski, užveizėtojas dirbtuvių Lilpop & Rau. 17 d. rugpiučio sušraikavo sliesoriai. Paskui likosi uždaryti mieste visi kromai ir dirbtuvės. 18 d. rugpiučio likosi su peiliu sužeistas policijos oficieras.

Pasibaigė egzaminai norinčių pastoti į Baltstogės reališką mokyklą. Ant egzamino stojo ir 24 žydukai, bet priėmė tik 6.

Mokintojui Baltstogės Balševui, vyriškosios prekystos mokyklos, išdo ministerija daleido parengti mieste 7 kliasų prekystos mokyklą mergaitėms. Mokslas toje mokykloj prasidės nuo pradžios spalių mėnesio.

Iš Minsko gub.

Neužilgio prasidės darbai prie dirbimo naujos geležinkelio alkunės nuo stacijos Lošča, per miestelį Čečevicus. Naujas geležinkelis bėgs per Pinsko ir Slucko paviečius.

25 d. rugsėjo, Minske atsibus žemdirbystės ir namines pramonės paroda.

Minske miestas rengia surašus galinčių, sulyg caro manifesto, balsuoti renkant pasiuntinius į viešpatystės dumą. Ant šimto tukstančių miesto gyventojų, balsuoti galės tik 1693 ypatos: 1119 namų savininkų (tame 637 žydai), 398 prekėjai ir 127 mokanti už gyvenimą 1000 rubl. ant metų. Ne turtingi mat, sulyg biurokratų išmanymo, neturi tiesos balsuoti.

25 d. rugpiučio, Minske paleido iš kalėjimo 40 ypatų suareštuotą 8 d. liepos už demonstracijas ant gatvių. Yra dar diktai sėdinčių kalėjime, bet ir tuos žada paleisti. Suareštavo tą syk 150 ypatų ir be sudo pasodino ant 3 mėnesių į kalėjimą. Dabar gubernatorius sumažino jiems savo paties išmislytą bausmę.

Iš Kauno.

22 d. rugpiučio Kaune, ant kiemo namų Ippo, šašlavų kruvoj rado jau dručiai pagedusį kuną jaunos moteriškės, matomai, kokių žmogžudžių nužudytos. Burna jos užkimšta buvo su grumuliu suskretusių skudurų, rankos suriškos, ant kaklo užnerta buvo virvė. Kas yra minėta moteriškė, kaip ji pateko į sašlavų kruvą, kas ją nužudė, to iki šiol miesto policijai nepasisekė surasti.

Iš Kupiškės, Kauno gub..

Kaip paskutiniai atsitikimai rodo, jau ir musų tėvynė kelia iš grabo. Jau ir čia žmonės bando numesti nuo savo sprando sunkų caro tarnų jungą. Kupiškėj per Šventos Onos atlaidus pats žmonės išvijo policistus iš miesto, asesorini pramušė galvą ir jo gyvenimo išdaužė langus ir duris išvertė, o kas viduj buvo — tą viską sudaužė, knygas ir raštus sudraskė ir išmetė ant gatvės. Pabaigę su asesoriaus gyvenimu, daužė rando karčiamą, arba teip vadinamą monopolių. Sudaužė spintas ir visus butelius su degtine. Ant rytojaus atjojo kazokai ir suėmė septynis vyrus.

Kupiškėj nušovė maskolių mokintoją. Sako, jis buvęs valdžių šnipu. Kupiškės zemskis naktyj išbėgo; išdumė teipgi Virbališkių žemskis ir raštininkas. Sudą ir valsčiaus raštynę uždarė. Ir augštesni urėdninkai maskoliai meta tarnystą ir dumia iš Lietuvos. Žmonės kerta dvarų miškus.

Jonas.

Iš Žemojo Panemunio, Suvalkų gub..

Per Žolinę atvažiavo čia 6 socijalistai. Mat tą dieną buvo atlaidai. Jie laikė prakalbas ir dalino žmonėms atsišaukimus. Atsišaukimai ir prakalbos žmonėms patiko, daugelis pristojo prie socijalistų.

Buvo keletas žemsargių ir jų vyresnysis, kurie iš pradžių bandė nedaleisti kalbas laikyti, bet kada atkakę agitatoriai išsitraukė revolverius, tai raudonsiuliai į Slaito revą nuduzgėjo, o vienas pasislėpė į karabelninko budą.

Pabaigę kalbas ir išdalinę žmonėms raštus, išvertę jų pundą ant kelio, šaudydami iš karabinų ir revolverių, socijalistai išvažiavo. Žmonės raštus pasidalino ir skaitė. Tik išvažiavus agitatoriams, zemskiai terp žmonių vėl išdryso pasirodyti, bet buvo dar išgąsčio apimti, barė žmonis, kad agitatorių nesuėmė, lyg tai žmonių pareiga. Socijalistai šitose aplinkinėse įgauna vis didesnę įtekmę ir žmonės juos myli.

J. N.

Mobilizacija.

Prieš padarymą sandaros su Japonija, likosi sumobilizuoti rezervos kareiviai iš sekančių Lietuvos paviečių: Vilniaus, Vileikos, Disnos, Lydos, Ašmėnų, Šventėnų, Trakų, Gardino, Kauno, Vilkmergės, Panevėžio, Šiaulių, Mintaujos, Bausko, Vindavos, Hasenpato, Goldingeno, Grabino, Tulceno, Tukkumo, Friedrichstadto, Rygos ir mieste Rygoj. Tuos sumobilizuotus kareivius rengėsi siųsti į Mandžuriją. Kadangi sandara jau padaryta, karė pasibaigė, Mandžurijoj rezervos kareivių nereikia, ypač, kad ją maskoliai turi sugrąžinti Chinams, o Siberijoj pakanka jaunų, tarnystos laiko kareivių, tai nėra abejonės, kad sumobilizuoti iš Lietuvos paviečių rezervos kareiviai bus paleisti namon; laikyti juos po ginklu nėra tikro reikalo.

Salin kunigai išdavikai!

(Atsišaukimas).

Suvalkiečiai! Pralotas Antonavičius paliepė kunigams savo dijecezijos iš pamokslo keikti socijalistus — ir tie paklausė Seinų Kaifošiaus. Viešai, prieš tukstančius žmonių jie mus išvadino bedieviais, šėtono samdininkais, žmonių apgavikais. Už tą, kad žmonis kurstom prieš caro valdžią, kvječiame juos nemokėti mokesčių, neiti kariumenėn, nebegerti degtinės, o nuplyšusiam darbininkui patariam reikalauti sau sotesnio darbo; už tą mums „Dievo tarnai" davė plėšrųjų vilkų vardą. O jums jie liepė gaudyt socijalistus ir išdavinėt juos caro žandarams, grasydamiesi už nepaklusnumą neduosią griekų atleidimo.

Dėlko už mus užkliuvo Seinų Kaifošius ir kas leido dvasiškijai plusti musų vardą? Ar esam bedieviai? Niekados negriovėm bažnyčių ir tikėjimo, neplatinom bedievystės terp žmonių nė gyvuoju žodžiu nė musų raštuose. Budami priešais kiekvieno prispaudimo, mes tik sakėm visur: tegul žmonės tiki laisvai, kaip kas nori ir supranta ir niekam nevalia už tikėjimą žmonių persekioti. Todėl, kada caro valdžia guldavo ant katalikų, mes kurstėm žmonis prieš ją. Mes neleisdavom jums užmiršti nė Kražiečių kraujo, nė kruvino vargo tų, kuriuos caro činauninkai už tikėjimą grusdavo Rusijos gilumon ir kvietėme išgriauti tą prispaudimą ir prispaudėjus, kad jų vieton įtaisyti laisvą, teisingą, žmonių renkamą valdžią.

Bet mes matėm teippat, kaip dažnai sotųs kunigai tiesiąja ranka rodė žmogui dangų, o su kairiąja kratė jam kišenių. Mes žinojom, kad toki parizėjai visados skubinos aplankyti turtingųjų puotas ir visados aplenkdavo beturčių lušneles, kur buvo vargas ir badas. Už varinį grašį jie drąsiai teikdavo piniguočiams palaiminimą Kristaus vardu ir Kristaus vardu įsakydavo nuskurėliui be pailsio dirbti pralobėlio naudai. Kitus mokindami jieškoti užmokesnio už savo darbus po mirčiai, patįs rupinos viską suimti tuojaus, nė sanžinės nebijodami, nė vagių. Męs nepraleisdavom, žmonėms neparodę, tų kunigų, kurie Kristaus mokslą išmainė ant šiltų klebonijų, ant sočių pietų, ant meilės piktų caro Pilotų ir pavadinom juos už jų darbus šinkoriais Kristaus mokslo. Ir už tą jie mums dabar davė bedievių vardą.

Ar mes paleistuviai ir žmonių priešai? Neviliojame svetimų moterių, nepastojame žmonių ant kelio ir neiname plėšti jų klėčių. Žmonės, kaip ir visi, mes nedaugiau nusidedam prieš dorybę už kitus, bet neėsam šventaisiais. Mes tik stojom ginti darbo žmones nuo piniguočių ir svieto galiunų skriaudimo. Mes einam į fabriką, į dvarą, kleboniją, turtingo ukininko triobą ir visur, kur randame turtingąjį ariant, pasikinkius nuskurusį savo artimą, visur stabdom neteisybę. Mes sakom: nevalia, kad žmogus žmogui butų kaip vilkas ir raginame skriaudžiamus, kad reikalautų teisingo užmokesnio už savo darbą. Mes keliame kovą prieš piniguočius, bet musų kova buvo be kraujo: kur socijalistai štraikus padarė, ten darbininkai nekėlė muštynių, neužpuldavo svetimo turto, nedegindavo jo ir nenaikindavo; jie tik ramiai atsisakydavo dirbti, kol nebus išpildyti jų reikalavimai.

Mes dabojam caro valdžios darbus. Matėm, kaip činauninkų burys, įsigalėjęs žmonių pinigais ir žmonių paklusnumu, pikčiau laukinio žvėrio užgulė musų kraštą; gindamas turtinguosius, suvaržė darbininkus, uždarė jiems mokyklas ir nuplyšusius da apkrovė mokesčiais, kad jau nebegali gyventi žmogiškai. Valkatos ir atėjunai, jie pastatė musų žmones vergo vieton, persekioja musų kalbą, raštą, tikėjimą, pripildė musų gyvenimą prispaudimu ir caro bernų sauvale.

Mes rupestingai rinkom tamsius svieto galiunų darbus ir nešėm juos savo raštuose parodyti žmonėms, kad susiprastų. Paskutiniais metais mes matėm, kaip beširdė vyriausybė, tuščiai savo garbei ir pralobėlių naudai, pradėjo karą su japonais, išrinko musų jaunimą, suėmė vyrus ir nugrudo juos Mandžurijon pražudyti. Ir kada jų pražuvo šimtai tukstančių, pirmutiniai sušukom: Sukilkite, žmonės, prieš tironus ir, nuvertę juos, žmonių renkamą valdžią pastatykit. Ir nesiliauname šaukę iki šiai dienai.

Bet pasakykite jųs, žmonės su puslėtomis rankomis, darbo į kuprą sutraukti, ar esam paleistuviais ir žmonių priešais už tą, ką esam iki šiol darę?

Mes pažinom jusų vargą ne iš Rašto Švento ir knygų, bet iš gyvo gyvenimo; mes matėm, kaip klausėt musų pamokslų, žinom jusų jausmus ir esam tikri, kad visur mus sutiksit, kaipo savo brolius ir draugus.

Bet dėl ko didžiųjų kuni-

gų Sinhedrijonas Seinuose pasmegdė į mus akmenimi?. Dėl ko nutukęs Garliavos kanauninkas Budzeika ir desėt kas jam panašių,leidžia išvien su caro policijantais nebutus daiktus apie mus, kad esam pasiruošę degint žmonių gyvenimus ir kitokias baisybes dirbti?

Dėl to, kad visi jie užmiršo Kristaus įsakymą: kada eisit žmonėms Evangeliją apsakinęti, neimkit su savim nė maišiuko pinigams krauti, nė lazdos, nė dviejų rubų ir apsiavimo, nes tas viskas bus jums duota už jusų darbą.

Jie pasisiuvo sau maišiukus ir visą gyvenimą pardavinėjo Kristaus mokslą už skatikus. Pilni prisikrovę žemės turtų, jie prisirišo prie jų savo širdimi ir dėl jų užmiršo ir Sutvertoją ir sutvėrimą. Patįs riebus, jie susibičiuoliavo su riebiais svieto galiunais ir, kada žmonės ėmė nerimstauti, susitarė kits-kitą ginti. Ir dabar jau gina, stengdamies sutept musų vardą žmonių akyse. Tik veltui žus jųsų darbas, dievobaimingi parizėjai ir knyginiukai, Dievo tarnais pasivadinę. Veidmainingas maldingumas išdžiovino jums jusų širdis, ir nebematot gyvo žmogaus, sunkaus vargo prislėgto. Knygas beskaitydami, netekot proto ir nebesuprantat šviesaus Kristaus, paliepusio visuopirma mylėt artimę savo ir mylėt šio svieto mažutėlius. O jus liepiat klausyt piktos valdžios, atiduot jai paskutinį skatiką ir paskutinį sveiką vyrą, kad tas eitų žudyt nekaltus žmonis, užmiršę visai, kad Kristus užgynė apaštalui Petrui ištraukt kardą iš makšties, kad apgint savo Mokintoją nuo mirčio ant kryžiaus. Jus tą viską užmiršot ir pavirtot juodvarniais, kurių snapas drąsiai kerta ir lavono mėsą, kad tik pasisotint. Nes argi ne juodvarniai pralotas Antonavičius ir visi jo patarėjai! Dėl to, kad Suvalkų gubernatorius paliepė jam stabdyt žmonių judėjimą, pralotas, norėdamas palikt Seinų Kaifošium paklausė caro Piloto ir už pažadėtą vyskupystę dabar parduoda ir Kristų ir jo mokslą ir žmonis, kurie jį išmaitino, išmokino ir nutukino.

Jis sustojo mums skersai kelio ir, pats Judošiu budamas, kviečia kitus judošiaut. Lig šiol turėjom atvirais priešais tik caro valdžią ir ponus; nenusigąskim, jei prie jų prisidės toki kunigai, kaipo Antonavičius. Tik persergim: su priešu busim priešais. Visados už-vis labiau nekęsdavom išdavikų, nes jie sutvėrimai, iš žmonių virtę pasuoliniais šunimis, yra pikti ir purvini. Naikinom juos lig šiol ir nesiliausim naikinę, — Judošiui visados atsiras pas mus ir ginklas ir pasišventęs žmogus.

Bet mes kreipiamės ir prie jusų visų, suvalkiečiai! Mes manom, kad kunigai, žmonių užlaikomi, privalo buti žmonių, o ne caro vyriausybės tarnais, ir šiądien, kada mes ruošiamės stoti kovon su tironais, kad juos nuvertus, žmonių valdžią įtaisyti, tegul kunigai parodo atvirai, katram kas dievui nori tarnauti, caro vyriausybei ar mums. Gana baldytis žmonių suvadžiojimui. Metas atskirt vilkus nuo avelių, ir atskirkit jus patįs. Terp kunigų visados buvo žmonės, kurie alkanam nešė duoną, pavargusiam apraminimo žodį, tamsiam šviesą; jie mokėjo už gerovę žmonių padėti savo galvą; jie bus terp musų ir tada, kuomet eisim kovot už darbo žmonių laisvę ir gerovę.

Bet pasisaugokit nuo Antonavičių, Laukaičių ir Budzeikų. Jie keršto mokytojai ir žmonių priešai. Jie nori įsukurstyt brolį prieš brolį, kad žmonės gyvatėmis pavirstų ir vaikai geltų savo tėvus, parduodami kits-kitą caro žandarams. Šalin tokius Judošius!

Mes kviečiame jus po senovei: kovokit prieš caro valdžią, nemokėkit jai mokesčių, nebednokit kareivių, neklausykit jos činauninkų ir piktesniems galą darykit. Nebegerkit caro degtinės. Griaukit senybinę tvarką, kad jos vieton pastatyt Vilniaus Seimą, jusų pačių išrinktą visuotinu, slaptu, tiesiu ir lygiu balsavimu, neskiriant tikėjimo, tautos ir lyties. Tegul Seimas rupinsis visų Lietuvos gyventojų reikalais.

Tik prie senųjų musų šauksmų pridėkim da vieną naują: Šalin išdavikai ir parsidavę caro valdžiai kunigai! Nebeturėkit su jais jokių reikalų, nepriimkit į savo namus, neduokit kalėdos, neleiskit nekrikščionišką pamokslą sakyti ir vykit juos iš bažnyčios, kaip vijo kitados Kristus, botagą pasitaisęs, visokius mainėlius, padariusius iš Dievo namų turgaus vietą.

Šalin caro valdžia!

Šalin išdavikai kunigai!

Tegyvuoja revoliucija ir socijalizmas!

Tegyvuoja laisva, žmonių valdoma Lietuva!

Suvalkų gubernijos, Lietuvos Socijaldemokratų Partijos Komitetas.

Isz Amerikos.

Užmusze perkunas.

INDIANOLA, IOWA. Netoli nuo čia trenkė perkunas į didelę šėtrą, kurioje buvo parengta paukščių paroda. Perkunas ant vietos užmušė 4 vyrus, 6 ypatas sunkiai sužeidė, o tulą skaitlių apsvaigino.

Geras radinys.

CHARLOTTE, N. C. Netoli Chesterfield, S. C., ant farmos Jameso Riners, iškasė geležinį puodą pilną senų auksinių pinigų nuo laikų, kada Suvienytos Valstijos buvo dar angliška kolionija. Puode pinigų buvo už 50000 dol. Skarbą tą rado, kasdami grabę, vienas baltveidis ir vienas negras darbininkas; nunešė jį toliai ir užkasė upės krante, iš kur jis prapuolė. Matyt vienas iš radėjų jį paslėpė nuo kito.

Užgriuvo.

ALLEGHENY, PA. Netoli nuo čia, ant Fort Wayne geležinkelio, kasant grabę 10 pėdų gilią, nugriuvusi žemė užbėrė 10 itališkų darbininkų. Atkasimui jų reikėjo šimto darbininkų. Visus atkasė gyvus, bet sunkiai sumankytus. Nugabeno juos į ligonbutį.

Debesu praplyszimai.

KANSAS CITY, MO. 15 d. rugsėjo, aplinkinėse Mason, Leavensworth,Lawrence, Greptville siautė audra su debesų praplyšimais, nuo ko užgimę tvanai, daug blėdies pridirbo. Masono aplinkinėse prigėrė 4 ypatos; gal prigėrusių pasirodys daugiau.

Exploziojos.

AVON, CON. Įtaisose „Climax Fuse Co." atsitiko smarki eksplozija, kurios 7 darbininkai likosi ant vietos užmušti, tulas skaitlius gi yra mirtinai sužeistų.

Nelaimes ant geležinkeliu.

PITTSBURG, PA. Ant Pittsburg geležinkelio, netoli Glenwood tilto, iššoko iš rėlių vienas trukio vagonas vežantis darbininkus ir parvirto ant šono. Prie to apie 60 darbininkų likosi sužeistų.

Isz darbo lauko.

¶ ST. LOUIS, MO. Suštraikavo čia spaustuvių darbininkai. Darbininkai reikalauja 8 val. darbo dienos. Iš 140 esančių čia spaustuvių sutinka išpildyti darbininkų reikalavimus 60.

¶ HOCHING VALLEY, OH. Šitų aplinkinių kastynėse, kurios nuo tulo laiko stovėjo, prasidėjo darbai, kitas taiso ir rengiasi teipgi pradėti darbą.

¶ MASSILLON, OH. Čianykščiose geležies dirbtuvėse dirba tik prie šešių pečių, o trįs pečiai stovi.

¶ NEWARK, N. J. Pasibaigė čia plumberių štraskas. Per štraiką plumberiai iškovojo pakėlimą algų po 50c. ant dienos.

¶ TOPEKA, KAS. Suštraikavo čia spaustuvių darbininkai. Jie reikalauja 8 val. darbo dienos.

ISZ Lietuviszku diryu.

Iš Union City, Conn.

Musų miestelyje tautiški darbai bruzda; renkame aukas revoliucijos ir kitokiems tautos reikalams, nors prie to darbo daugiausiai trusiasi vyrai, moters ir merginos, jeigu ką daro, tai tik prisidėdamos prie vyrų. Nežinau, kodėl mes, moters ir merginos, darbuose pasiliekame vis vyrų užpakalyje, kodėl statome savę žemiau už vyrus? Argi jau mums nepriderėtų visame stovėti lygiose eilėse su vyrais, argi merginos nesilanko į augštesnes mokyklas, ar gi iš jų nėra apšviestų darbininkių, ar gi neturimę moterų daktarų ir šeip užimančių augštesnes draugijoje vietas, kur reikalaujamas apšvietimas, protiškas išsilavinimas?

Rugsėjo 3 d. susitarę musų miestelio moters ir merginos sušaukė susirinkimą su mieriu įkurti moterų draugystė. Susirinko viso 35 ypatos, tarp kurių didesnė pusė buvo moterų, o kitos — merginos. Draugystė tapo įkurta ir užvadinta Lietuvos Duktėrų Draugystė. Jos komitetan likos išrinktos ypatos: pirmininke — Dielinikaitienė, pagelbininke — Plikaitienė, iždininke — Ratkevičienė, protokolų raštininke — Skrobliutė, finansų raštininke — Aušiurienė,prižiurėtojomis ligonių — Pauliukoniutė ir Jurkiutė.

Ant susirinkimo buvo atėję ir keli vyrai: p. J. Žemaitis padovanojo ant draugystės naudos penkis doliarius ir pasakė keletą pagyrimo žodžių moterims, kad pasirupino įkurti moterių tautišką draugystę, užvadintą vardu Lietuvos Dukterų, o ne kokio nors šventojo vardu. Savo kalboje jis ragino ir moteris neužmiršti tautos reikalų, bet darbuotis, pagal išgalėjimą, ant savo brolių ir seserų labo. Po tos kalbos atsirado tuojau priešininkės, trįs moters ir vieną merginą; jos reikalavo,kad naujai įkurta draugystė butų apkrikštyta „Biruta," bet kadangi daugumas balsų tam nepritarė ir draugystė pasiliko prie pirmojo, taigi „Lietuvos Dukterų" vardo, tai minėtos keturios ypatos atsiėmė savo įmokėtas mokestis ir iš susirinkimo prasišalino. Tikimės, vienok, kad jų vieton prisirašys daugiau. Kaip minėjome, musų Dr-stė yra grynai tautiška (linkime jai, kad ji butų tautiška ne vien iš vardo. Rd.), todėl į ją gali prigulėti kiekviena krikščionė be skirtumo tikėjimo, tiktai lietuviškai kalbanti. Iokiais tikėjimo ir bažnyčios reikalais musų draugystė neužsiiminės.

Taigi moters ir merginos, norinčios prisirašyti Lietuvos Dukterų draugystėn, malonėkite kreiptis pas draugystės finansų sekretorę, draugę Aušiurienę (Diamond st. Union City). Prisirašymas dabar kaštuoja tik 25 centai, bet į trumpą laiką bus surengta draugystės konstitucija ir įstojimo mokestis pakils sulyg norinčios tapti sanariu amžiaus.

Rozalija Skrobliutė,
Rastininkė.

Iš Bridgeport, Con.

Lietuvių yra čia apie 300, bet apie kokius nors tautiškus darbus nėra ką nė kalbėti. Jeigu bandytum kalbinti juos prie aukavimo ant tautiškų reikalų, ypač ant sudrutinimo revoliucijos,ant išvertimo netikusio caro sosto, tai reiktų tuojaus caro užtarėjams iš akių prasišalinti. Daugelis čianykščių lietuvių kalba: „mes nežinome, kas tai yra Lietuva, bet žinom, kad caras yra musų tėvas, todėl mes turime jį garbinti, daugiau mums nieko ne reikia" (toki juk nė ne lietuviai, bet vien carberniai, Rd.) Tokias nuomones terp lietuvių palaiko tuli kunigai.

Dvi sanvaiti atgal sutverti parapiją atkako pas Dulbį kun. Žebris, sešaukė lietuvius, suklupdė visus ir liepė pateriaut, kad Dievas padėtų carui japonus ir pasikėlusius bedievius sumušti. Vietoj siųsti pinigus maištininkams, girdi, geriau juos pas tautieti Dulbį pragerkite (nesinori tikėti, kad teip lietuvis kunigas butų sakęs. Rd.).

Yra čia dvi pagelbinės draugystės ir 51 kuopa Susiv. Liet.Am., bet nė viena iš jų tautiškais darbais neužsiima (matyt nieks prie tokių darbų neragina. Rd.). Argi negeriau butų, vietoj statyti dievnamius, šelpti šinkorius, — šelpti besirupinančius apie laisvę musų tėvynei, pirkti knygas, ypač socijalistiško turinio ir laiką ant skaitymo praleisti. Tverkime kuopas socijalistiškų organizacijų, Laisvamanių, Tėvynės Mylėtojų ir Aušros Dr. Ant jų visų nereiks mokėti nė 10 dol. ant metų, o nauda bus milijonams lietuvių, dabar ant dievnamių mokam daugiau, o iš jų tik kunigai lobį sau renka. Pradėkime tik sykį kitaip darbuotiesi, o pamatysime, kad nauda bus kur kas didesnė.

Pelių Perkunas.

Iš So. Boston, Mas.

Darbai eina čia po senovei, tik kriaučių darbai sumažėjo: kitais metais rugpiučio mėnesyj paprastai pasigerindavo, šįmet yra atbulai, daugelis kriaučių negali uždirbti nė ant maisto. Žmonės kalba, buk milijonieriai bijodami, kad darbininkai vėl nebandytų štraikuoti, dabar jau juos vargina, ne duoda pakaktinai darbo.

Pernai tuli lietuviai kriaučiai net džiaugėsi, kad darbininkai štraiką pralošė, nes tikėjosi, kad pats daugiau uždirbs, bet dabar da labiau dejuoja be unijos, negu dejavo su unija. Jeigu darbdaviai neprigulintiems į uniją, kad užkenkti unijai, ir duoda geresnes išlygas, tai iširus unijai,atima tą, ką pirma davė. Nors unijos ir nėra ideališkoms organizacijoms, bet visgi jos yra šiokia tokia atspirtis darbininko, jos pripratina darbininkus prie organizacijų, prie darbo sujungtoms pajiegoms. Juk nuo pačių darbininkų priguli pagerinimas unijų, išplatinimas jų mierių.

4 d.rugsėjo buvo balius čianykščios Šv. Kazimiero Dr-tės, buvo teipgi prakalbos. Kalbėtojai ragino labiau šelpti revoliuciją, dėti aukas. Bet draugystės viršininkas ne daleido aiškinti apie revoliuciją, o baliaus vedėjas (gaspadorius) užgynė rinkti aukas ant sušelpimo kovojančių už laisvę musų tėvynės, (tai susirinkę galėjo teip viršininką, kaip ir gaspadorių prašalinti nuo tokio gaspadoriavimo. Visur juk užgyrimus išduoda sanariai organizacijų, o ne viršininkai. Rd.), bet visgi pokampiais pasisekė nuo geros valios tautiečių surinkti 16 dol. Gal baliaus vedėjai stengsis ir tuos pinigus atimti (jeigu organizacijų viršininkai gali peiktinai elgtiesi, tai juk ir organizacijų sanariai kalti. Kam jie kenčia viršininkų despotizmą! Re.)

Lietuvos vaikas.

Iš Union City, Con.

Lietuvių yra čia ne daugiausiai, bet tuli iš jų griebiasi prie vertelgystės. Neseniai užsidėjo čia dvi naujos lietuviškos mėsinyčios, tai dabar yra jau 3 (jeigu lietuvių yra ne daugiausiai, tai jie nejstengs 3 mėsinyčių užlaikyti. Rd.); saliunai yra net 7. Kadangi saliunų yra daug, tai, suprantama, kad ir girtuoklių ne truksta. Iš tikro strapaliojančių ant gatvių ne truksta. Jeigu tokį nžtėmija dėdės, tai tuojaus ir paima. 27 d. rugpiučio guzikuočiai paėmė du virstančiu ant gatvės karžygiu ir nugabėno už akėčių, kur, žinoma, už nakvynę daugiau negu pirmos kliasos hotelyj reikėjo užmokėti. Girtuokliaujančių ir kitokiais negražiais darbais atsižyminčių yra čia ir moterų. Negražius jų darbus reiktų su paveikslais patalpinti (o ar lietuvių gyvenime nieko svarbesnio negalima rasti? Ne laikraščių užduotis ypatas ganyti ir jų gražius, ar negražius privatiškus darbus prižiurėti. Rd.).

Vargšelis.

Iš Waterbury, Con.

9 d. rugsėjo pasimirė čia geras tautietis, 39 metų Juozas Avieta ir paliko nuliudimė savo draugus, pačią ir dvi dukteri, iš kurių Ona savo gražiu smuikavimu pasigarsino ant paskutinio Susiv. seimo. Kuną laidojom 11 d. rugsėjo ant lietuviškų tautiškų kapinių su didelėms iškilmėms, nors tai buvo darbo diena.

Velionis paėjo iš kaimo Balcupių, Keturvalakių parapijos, Suvalkų gub. Amerikoj turėjo 3 brolius, visi mirė: du mirė Clevelande, vienas Pittsburge. Velionis turėjo džiovą, prie to prisipynė dar karšligė, (matyt buvo džiovos pasekmė. Rd.), kuri ir parbloškė musų tautietį.

Iš persitikrinimo velionis buvo laisvamanis socijalistas, nekentė tikėjimiškų prietarų, ir kapitalistų žabangų ir tokioj nuomonėj išauklėjo savo dukteris. Buvo žmogus karštas, bet teisingas ir atviras; pasielgime buvo mandagus ir draugiškas, už tai jį visi mylėjo ir godojo. Su šeimyna gražiai sugyveno. Vienu žodžiu, buvo paveikslu kitiems. Gyvenimas jo, kaip ir kitų darbo žmonių, buvo erškečiuotas: mažai turėjo sviesių valandų.

Tegul jam lengva bus šios šalies žemelė!

J. S. Pruselaitis.

Iš Naugatucko, Con.

Šv. Jurgio Draugystė 20 d. rugpiučio turėjo susirinkimą. Užbaigus apsvarstymus draugystės reikalų. Tamas Butkevičia „užpundijo" kelis alaus bertainaičius (su tuom nėra ką girtiesi; galima but girti fundatorių ir iš jo aukos pasinaudojusius, jeigu jie but bent tiek paaukavę ant tautiškų reikalų, kiek alaus išgėrė. Rd.). Draugai vėl sėdo prie stalų ir pradėjo alutį gerti ir prakalbas laikyti. Vieni kalbėtojai aiškino lietuvių padėjimą, kiti apie naudą draugysčių, kiti vėl ragina merginas ir moteris tverti pačelpines (ar tik pašelpines? Rd.) draugystes. Ant susirinkimo buvo diktai moterų, kurioms kalbos patiko. Dabar jos bando rašytiesi į draugystę. Pažiurėsime, kas iš to išeis.

B. Kamaitis kalbėjo apie vargą kitą kart Amerikoj. Šviežiai atvažiavusių ir dabartinį jų padėjimą, kada šviežiai atkakę randa gimines ir draugus. Katkevičia aiškino kokią naudą duoda ateiviams pastojimas Amerikos ukėsu. Eimaitis aiškino Lietuvos istoriją, ypač Gedimino darbus,įkalbinejo,kad jis tiek gero padarė, jog už tuos jo darbus galėtų Šv. Jurgio Dr-tė jam savo parke paminklą pastatyti.

Ant galo Antanas Kamaitis aiškino naudą mokslo, nurodinėjo reikalą mokytų žmonių, kalbino šelpti mokslaeinančius. Susirinkę sumetė $1.55 ir nusiuntė juos Dr. Šliupui, kasieriui Aušros Dr-tės.

Nutarta kitą nedėlios dieną vėl susirinkti ir laikyti panašias prakalbas, bet susirinkimo nebuvo, kadangi ne esant alučio, ne buvo norinčių ateiti. Blogai, jegu musų brolius tik su raugalu galima prie gero patraukti.

Zanavykas.

Iš Los Angelos, Cal.

Aplinkinėse Los Angelos 2 d. rugsėjo buvo žemės drebėjimas, bet ne smarkus.

Lietuvių čia yra ikį 100, kurie seniau atvažiavo, tie yra pasiturinti, bet apie kokius visuomeniškus darbus jų negirdėt. Čia yra kuopos S. L. A. ir T. M. Dr-tės. 20 d. rugpiučio buvo susirinkimas T. M. Dr-tės kuopos. Susirinkimus atlieka stuboj. Suėjus draugams ant minėto susirinkimo, prezidentė,turėdama ant vieno draugo ypatišką piktumą, pasakė, jog ne nori but pirmsede ir ne nori, kad susirinkimas butų laikytas pas ja, bet jis atsibuvo ir nutarta pagarsyt į laikraščius. Trecią dieną rugsėjo turėjom susirinkimą S. L. A. kuopos. Į tą kuopą priklauso apie 20 sanarių ir skaitlius jų vis dauginasi. Ant paskutinio susirinkimo šįbei tą apšnekėjom, bet ant galo pasibaigė barnėms teipgi dėl kokių ypatiškų piktumų.

Tikimėsi, kad laikui bėgant, vis kas apsimalšįs ir Los Angelos lietuviai vietoj barnių, pasistengs ką nors gero nuveikti. Ir dabar, užmanius rinkt aukas ant revoliucijos, nuo ne didelio skaitliaus lietuvių surinkom 50 dol.

D. D.

Iš Collinsville,Ill.

5 d. rugsėjo pasimirė čia lietuvis Jonas Trumpaitis. Velionis buvo linteriškos tikybos. Paėjo iš Kauno gub., Raseinių pav., Tauragės parapijos; Lietuvoje paliko pačią ir vaikus, vienas jo sunus gyveną Collinsville'j. Turėjo 45 m., prigulėjo į vietinę visuomeniską (tautišką) lietuvių sušelpiamąją dr-stę, „American Lithuanian Ass'n," kurios buvo ilgą laiką sekretorium. Jo lavoną, su tikėjimiškomis apeigomis, minėta dr-stė ant vokiškų liuteriškų kapinių palaidojo.

3 d. rugsėjo buvo susirinkimas vietinės S. L. A. 105 kuopos, Kristijono Donelaičio dr-tės. Prisirašė 2 nauji sanariai. Velytina, kad visi geresniejie tautiečiai nevilkintų su prisirašymu,nes tai viena iš geriausių lietuviškų dr-čių. Pasididinus skaitliui sanarių,draugystė nori veikti ir ką nors svarbesnio.

Laumės vaikas.

RUDENYJ.

BUVAUNO ŽMOGAUS PASAKOJIMAS.

PARAŠĖ MAXIM GORKY.

Sykį rudenyj atsiradau biauriai nesmagiuose apystuose, mieste, į kurį atvykau ir kuriame neturėjau jokio pažystamo, radaus be skatiko prie dušios ir be pastogės.

Pardavęs tatai iš savo drabužių viską, be ko galėjau apsieiti,keliavau į užmiestį į teip vadinamą „Ištaką", kur buvo garlaivių prieplauka ir kur laike vasaros mėnesių virtė virė triukšmingas, darbingas gyvenimas, o dabar visur buvo tuščia ir kurčia, kadangi artinos lapkritys.

Vilkdamas kojas šlapiu smirtynu ir akis įstebėlijęs, žiurėdamas į jį su vilčia rasti bent kokią atmatėlę, liekanėlę alkio kirmelei numarinti, klaidžiojau vienas sau terp aptuštėjusių triobų ir pašiurėlių ir mąsčiau apie tai, kaip tai gerai buti sočiam....

Dabartiniame kulturos stovyje lengviau galima nuraminti dvasios badą, negu kuno badą. Valkiojies gatvėmis, matai aplink savę didelius, puikius rumus iš oro pusės ir — drąsiai galima sakyti — puikiai ištaisytus ir iš vidaus, o visa tatai gali sukelti tavyje linksminančias mintis apie architekturą, apie higijėną ir apie daug kitų sumaningų ir prakilnių dalykų; sutinki žmones, šiltai ir gražiai pasirėdžiusius — kokie jie mandagus, lenkiasi tau iš kelio, iš mandagumo nenorėdami dagi pastebėti liudnos tavo buities ant žemės.... Dievaž, alkano dušia visada geriau minta ir yra sveikesnė už sočiojo dušią — iš to butų galima išvesti dagi labai sąmoningą išvedimą ant sočiųjų naudos!....

....Artinosi vakaras. Lijo lytus ir iš šiaurių putė smarkus, šaltas vėjas, švilpė tuščiose pašiurėse ir krautuvėlėse, trankėsi į lentomis užkaltus namų langus, o nuo smarkių jo putimų upės vilnįs blaškėsi, putojo, su dideliu užimu vertėsi ant kranto smilčių, augštai keldamos savo baltas sketeras, šoko atgal ir dumė vėl migloton tolumon kita-kitą vydama, kita ant kitos šokdama, gniužindama.... Rodėsi, kad upė prijautė žiemos artybę ir didelėje baimėje stengėsi pabėgti kur-nors nuo to ledinio šavo, į kurį ją da tą pačią naktį gali šiaurių vėjas įkalinti. Paniuręs, švinė dažo, dangus slogino savo sunkumu, barstė be paliovos vos akiai užmatomus lytaus lašelius; elegiškai apsiaučiančios gamtos liudnumu da liudnesnį išveizdį pridavė du dideliu, aplužusiu gluosniu ir prie jų kelmų gulinti apvožta sena valtis.

Apvožta valtis su išlaužtu dugnu ir šiaurių vėjo aplaužyti, apdraskyti nuskurdę, seni medžiai!... Aplinkui — griuvenos, merdėjimas, tuštumas, o dangus be paliovos lieja neišsemiamas ašaras. Tuščia ir liudna aplinkui, rodėsi, jog už valandėlės visa užmirs, jog tik patsai vienas pasiliksiu prie gyvasties ir jog manęs teipjau laukia šalta mirtis.

Buvau tuomet da tik aštuoniolikos metų — geriausiame amžiuje!

Vaikščiojau be paliovos, vaikščiojau po šaltas ir šlapias smiltis, barškindamas dantimis trėlius šalčiui ir alkiui ant garbės, ir štai, po ilgų ir bepasekmingų bandymų surasti ką-nors valgomo, žvilgterėjęs į vieną pašiurėlę, staiga nužvelgiau susikuprinusią už jos žmogystę moteriškuose drabužiuose, kurie, lytaus permerkti, buvo lyg prilipę prie jos į kruvą sutrauktų pečių. Sustojęs šalia jos, ėmiau tėmyti, ką ji daro. Pamačiau, kad rankomis kasa smiltis, norėdama,tokiu budu, pasikasti po pašiurėlės pamatais.

— Kam tą darai? — paklausiau krankštelėjęs.

Suriko ir greitai pašoko nuo žemės. Kada ji teip stovėjo, besistėbeilydama į manę savo plačiai ištemptomis,nusigandusiomis, pilnomis akimis, prisižiurėjau į ją ir pamačiau, jog buvo jauna, gal mano metų, ir turėjo labai meilų veidelį, nors ant nelaimės, papuoštą trimis dideliais mėlynais guzais. Biaurino jie ją, nors buvo pastebėtinai simetriškai sutalpinti — po vieną, lygaus didumo, paakiuose ir trečias, didesnis, kaktoje, tuojau viršum nosies. Ta simetrija aiškiai rodė, kad mėlyniejie guzai padaryti rankos mistro, gerai išsilavinusio moksle „daužymo snukių".

Mergelė žiurėjo į manę ir jos akyse baimė palengva gęso. Už valandėlės nusibraukė nuo rankų smiltis, pasitaisė ant galvos skepetaitę, pasipurtė nuo šalčio ir tarė:

— Tu, tur but, teipjau nori valgyti?.... Gal truputį parausi.... aš jau pailsau. Ten — galvos mostelėjimo parodė į pašiurėlę — man rodos,yra duonos.... o gal ir dešra. Čia da pardavinėja....

Emiau rausti, kasti. Mergelė valandėlę stovėjo, prisižiurinėdama į manę, po to šokosi man padėti.

Dirbome tylėdami. Tikrai dabar negalėčiau pasakyti, ar tąsyk buvo atėjus man į galvą mintis apie bausmės kodekską, apie etiką, apie savastį ir apie kitus dalykus, apie kuriuos, anot kompetentiškų žmonių pasakojimų, reikia atminti kiekvienoj gyvenimo valandoje. Kadangi nenorėčiau perdaug nutolti nuo teisybės, todėl turiu prisipažinti, jog, rodosi, buvau tuomet teip užimtas darymu pakaso, kad užmiršau net apie viską ant svieto, apart vien to, kas galėtų rastis toje pašiurėlėj.

Atėjo vakaras. Šalta, drėgna žleja kassyk labiau tirštėjo. Vilnįs užė silpniau, negu pirma, lytus gi vis ir vis tankiau, smarkiau ėmė barškinti į pašiurės lentas.... Kur ten tolumoje atsiliepė jau panaktinio tarkšlė.

— Yra grindys, ar ne?— tyloms paklausė mano pagelbininkė. Nesupratau klausimo ir nieko jai neatsakiau.

— Aš sakau, ar yra grindys toje pašiurėj? Jeigu yra, tai mudviejų darbas ant niekų.... Iškasiva duobę, o ten gal da storos lentos.... Kaip jas atplėši? Geriau jau spyną sudaužyti.... Spyna ne kokia....

Geri sumanymai moterių galvose retai gema, bet, kaip matote, kartais jie vistik gema.... Gerus sumanymus visada branginau ir visada rupinaus, pagal išgalėjimą, jais pasinaudoti.

Stvėręs už spynos, smarkiai patraukiau ją ir atplėšiau ją su visu vašu. Mano draugė, akimirkoje, susirietė ir, kaip žaltys, įslinko pro keturkampę skylę į vidų. Už valandėlės suskambo ten pagyrimo žodžiai:

— Miklus iš tavęs vaikinas!

Menkiausias pagyrimas iš moteriškų lupų yra man didesnės vertės, negu visas ditirambas, išeinąs ir vyriškio burnos, nors jisai butų iškalbesnis net ir už visus senovės ir dabartinius oratorius drauge paimtus. Bet tąsyk mano mintis ne tuo buvo užimtos, todėl neatkreipdamas atidos ant mano draugės komplimentų, trumpai ir su tulu neramumu paklausiau:

— Yra kas?

Monotonišku balsu ėmė man paeiliui rokuoti, ką rado:

— Gurbas su buteliais.... Tušti maišai.... Sulužęs lietsargis.... Geležinis kibiras....

Vis tatai daiktai ne valgomi. Jaučiaus,jog visos viltys žusta.... Bet umai girdžiu džiaugsmo šukterėjimą:

— A-a! yra....

— Kas?

— Duona..... Kepalėlis..... Tik šlapias.... Griebk!

Prie mano kojų pasirito kepalėlis, o po juo išlindo ir mano mitri draugė. Atlaužiau jau gabalą, sukimšau į burną ir kramčiau....

— Na tik,duok gi ir man!... Bet reikia mudviem iš čia prasišalinti. Tik kur eisiva? — Emė dairytis į visas puses. Buvo tamsu, šlapia, vėjas užė....

— Ana, ten matyti apvožta valtis.... Eiva ten.

— Eiva!

Nuėjova, besidalydami savo laimikiu ir bekimšdami sau į burną.... Lytus kassyk darėsi smarkesnis, upė šniokšte, kaszinkur toli buvo girdimas nepaliaujamas, pasitičiojimo pilnas, švilpimas, tarsi koks ten nieko nesibijąs milžinas savo švilpimu tyčiotus iš visų ant žemės viešpataujančių surėdymų, tarsi juoktus iš to biauraus rudens vakaro ir mudviejų, naktinių didvyrių.... Švilpimas tas siekė širdį, graibė ją; nežiurint vienok ant to, valgiau su dideliu godumu, kame rupėstingai gelbėjo man mergelė, einanti šalia manęs.

— Kaip vadiniesi? — paklausiau jos, patsai nežinodamas kam.

— Nataša! — atsakė trampai, garsiai kramtydama plutą. Dirstelėjau į ją — ir suspaudė man širdį. Žiurėjau prieš savę į tamsą ir man rodėsi, kad patyčingas mano likimo žiotįs juokiasi iš manęs paslaptingu, šaltu juoku....

....Į valties dugną be paliovos plakė lytaus lašai, minkštas jų teškenimas gimdė liudnas mintis. Vėjas, švilpdamas, veržėsi į vidų pro išmuštą dugną, plyšyje draskė kokią ten atplyšusią balanėlę, ta purtėsi, barškėjo, išduodama bailų, liudną skambėjimą. Vilnįs upėje taškėsi į krantus ir ošė teip monotoniškai ir beviltingai, tarsi pasakotų apie ką tokį neapsakomai nuobodu ir sloginantį, apie ką tokį, kas nuo seniai jau joms baišiai pakyrėjo, pabiuro, nuo ko jos trokštų pobėgti, o apie ką turi, vienok, be paliovos pasakoti. Lytaus užimas susiliejo su vilnių ošimu ir lekiojo viršum apvožtos valties, tartum koks dusavimas — ilgas, nepabaigiamas, sunkus dusavimas žemės, nuskriaustos ir nuvargintos tomis amžinomis atmainomis šviesios, šiltos vasaros ir šalto, ukanoto, drėgno rudens. O vėjas be paliovos siautė ant plikų krantų ir ant putojančios upės, siautė ir niukė savo liudną, liudną giesmę....

Vieta pasilsėjimui po valtimi buvo labai prasta: ankšta, šlapia, pro išmuštą dugną varvėjo šalti lytaus lašai.... į vidų veržėsi šaltas vėjas.... Sėdėjova tyloms ir drebėjova nuo šalčio. Pamenu, miegas manę kankino. Nataša, susiriečiusi į kamuolį,sėdėjo atsirėmus pečiais į valties šoną. Rankomis apkabinus kelius ir atrėmus į juos smakrą, su išplėstomis akimis, įsispyrus žiurėjo į upę.... Ant jos balto veido tos akįs, pamuštos mėlynais guzais, išrodė nepaprastai didelėms. Sėdėjo nekrutėdama ir tyli, o aš jaučiau, kaip tas mano draugės nekrutumas ir tylumas palengva gimdė manyje kokį tai neramumą, baimę.... Norėjau šnėkinti ją, bet nežinojau, nuo ko pradėti.

Ji pati atsiliepė:

— Biaurus gyvenimas!.... — aiškiai, gilaus persitikrinimo balsu.

Nebuvo tai vienok pasiguodimas. Tuose žodžiuose skambėjo pilnas beskirtiškumas. Ir nieko įstabaus: žmogus pagalvojo, kaip mokėjo, pagalvojo ir priėjo prie tulo išvedimo, kurį išreiškė garsiai ir kurį aš negalėjau užginčyti, nenorėdamas patsai sau prieštarauti. Todėl tylėjau. O jijė, lig nepatėmydama mano buvimo, sėdėjo vis nesikrutindama.

— Kad nors pastipti, ar ką.... — pradėjo vėl, tik jau dabar daug tyliau ir užsimąsčius. Bet ir tuose jos žodžiuose nebuvo nė šešėlio pasiguodimo, skundo. Buvo matoma, kad žmogus, pradėjęs sykį apmąstinėti savo gyvenimą ir savo dalį, palengva įgijo mintį, jog išsigelbėjimui nuo visų gyvenimo nuožmybių nieko kito negalima kaip tik — „pastipti".

Pabaiga bus.

Isz visur.

‖ Maskolijos klioštoriai neišpasakytai turi didelius įėmimus. Štai Aleksandro Nevskio klioštorius Peterburge turi paprastų metinių įėmimų 200000 rubl.; ant taisymo triobų, ligoniams ir tt. gauna 750-000 rubl.; įėmimai nuo nekrutančių klioštoriaus turtų siekia 500000 rubl. Iš to klioštoriaus perdėtinis gauna ant metų 65000 rubl., ne skaitant algos iš viešpatystės iždo, kuri teipgi ne maža, gaspadorius 20000 rubl. 70 zokoninkų po 3400 rubl. ant metų. Dar didesnius įplaukimus turi klioštoriai: Novodievičij, Maskvoj, Kijevo Olų, turtingiausias klioštorius yra Troicko-Sergejaus, netoli Maskvos, kurio turtai pereina vertę 3 milijardų rublių. Klioštorių visoj Maskolijoj yra 700. Taigi galima manyti, kiek pinigų eina ant penėjimo zokoninkų. Užtai universitetų Maskolijoj yra tik 11, visi tie universitetai turi vos pusę įėmimų vieno turtingesnio stačiatikiško klioštoriaus. Maskolijoj paprastas, tamsus zokonpalaikis turi ant metų daugiau algos negu pagarsėjęs moksliškais tirinėjimais, atsidavęs mokslui mokslinčius-universiteto profesorius.

‖ Laike paskutinių riaušių dėl padarytos su Maskolija sandaros sutarties, Japonijoj likos sužeisti: 388 policistai, 16 ugnagesių ir 2 kareiviai. Iš minių tarpo: 9 ypatos tapo užmuštos, o 487 sužeistos. Taigi tos riaušės negal but nė lyginamos su atsitikusioms Maskolijoj, kur žuva šukstančiai žmonių. Gal but, kad Japonijos valdžios elgiasi daug išmintingiau už maskoliškasias, - todėl ir mažos raušės ne išsiplatina ir ne gimdo tokių kraujo praliejimų, ne paima teip daug aukų.

‖ Padėkavodama Rooseveltui už pagelbą laike tarybų su Japonija, Maskolija panaikino ypatiškus, didesnius,porą metų atgal uždėtus muitus ant tulų Amerikos tavorų ir išdirbinių. Taigi dabar mat išeina į aikštę,

|| Mieste Longmy, Prancuzijoj, kareiviai raiteliai, su durtuvais užpuolė ant pulko traukiančių gatvėms darbininkų. Vienas darbininkas prie to likosi užmuštas, o daug tapo sužeistų.

|| Paryžiuj valdžios uždarė moterišką karmelitonių kliošlorių. Kadangi minyškos geruoju nenorėjo pasitraukti, tai jas policijantai, vienas išvijo, kitas nešte išnešė iš kliošloriaus.

|| Varšavoj likosi sureštuotas temytojos vietinės žvaigždžių tėminyčios, astronomas Kowalczyk ir visą jo šeimyna. Mat policija jo gyvenime rado ginklų ir dinamito krautuvę.

|| Mieste Helsingfors, Finlandijoj, policija išvaikė suvažiavusių iš visokių kunigaikštystės kraštų 800 žmonių atstovų susirinkimą, kurie buvo sušaukti apsvarstyti bėgančius politikiškus reikalus.

|| Išpanijoj pasibaigė parlamento pasiuntinių arba teip vadinamų kortezų rinkimai. Išrinko: 240 šalininkų ir 167 rando priešininkus Taigi rando pusėj pasiuntinių yra daug daugiau.

|| [illegible] kariumenė per šturmą paėmė miestą Peslajo, ant salos Celebes, sostapilį čiabuvių kunigaikščio Loewoe, kuris buvo prieš Holandiją pasikėlęs.

|| 14 d. rugsėjo, Koreoj siautė baisios vėtros, kurios išvarė jurių vilnis ant kranto ir pagimdė tvanus, kuriuose pražuvo daug žmonių; vėtra sugriovė daug triobų.

|| Tiflise, ant Kaukazo, 12 d. rugsėjo buvo smarkios muštynės darbininkų su kazokais, kuriose šimtas darbininkų likosi užmuštų.

|| Kaukazo revoliucijonieriai išleido atsiliepimą, kuriame šaukia visus Maskolijos žmonis pasikelti prieš netikusią caro valdžią.

|| Ant garsaus Trepovo prisakymo likosi uždrausta išleidinėti toliau išeinati Peterburgė latvišką laikraštį „Peterburgas Avises".

|| Garsus Trepov uždraudė visame Peturburgo apskrityj pardavinėti ginklus ir amuniciją. Bijosi mat žmonių pasikėlimo.

|| Lenkijoj, Czenstochowe, sudegė celuloido dirbtuvės. Sudegė teipgi 9 ypatos, o daug likosi sunkiai apdegintų.

|| Paryžiuj, nuo 3—7 d. spalių atsibus daktarų specijalistų džiovą gydančių terptautiškas kongresas.

|| Mieste Kurske, Maskolijoj, krikščionių minios mušė žydus ir naikino jų kromus ir namus.

Svietų degimas.

ASTRONOMIŠKAS ŠKICAS FELIXO ERBER.

Tąsa.

Bet ką apreiškia mums spektroskopas? — Kada 22 d. vasario 1901 m. C. Pickering nuo Harvard Collegijos spektroskopą ant Nova Persei atkreipė, pasirodė, kad jos spektras yra toks, kaip žvaigždės B. Ariano (Bigel). Spektras buvo kone nuolatus, t. p. nuo kieto ar skysto, baltai žėrinčio kuno ėjo pluoštai šviesos visokių spindulių pavidalo į dausas, ir spektras turėjo 33 tamsių dryžių. Antroje dienoje tapo spektras Novos, Vogel'io Potsdame ištirinėtas, atrastas šviesesniu negu žvaigždės Capella, žvaigždyne Auriga. Trečioj dienoj buvo jis panašus gazo spektrui Novos, žvaigždyne Auriga, o 27 d. vasario, apart tamsių linijų, apsireiškė spektre šviesių linijų parvos geltoname, mėlyname, raudoname ir žaliame dažuose, be to da linijos hydrogeno, heliumo, natriumo ir magnesiumo, bet ypatingai calciumo linijos H. ir K. Visos neaiškios linijos išduodančio spektro Nova Persei parodė palinkimą ant persikeitimo į ultraraudonį ir ultravioletą. 6 d. balandžio 1901 m. apsireiškė vietoje hydrogeno linijoj viena plati, žibanti linija; šita linija charakterizuoja kiekvieną planetarišką miglą. — Vienok visame balandžio mėnesyje buvo spektras nuolatiniame besikeitime: jame pasirodė veik hydrogeno linijos, veik plačioji miglų linija. Tiktai po šitų besikeitimų prisiėmė žvaigždė charakteri, pavidalą „besimainančių žvaigždžių." Observatorijoj Juvisy, arti Paryžiaus, 20 d. rugpiučio tapo atrasta, kad Nova apsiausta miglos sluogsnių, ir 7 d. lapkričio Lickio observatorijoj Perrine atrado besikeitimus miglų masese. Miglų kamuolys plėtėsi spirališkai pietrytinėn linkmėn.

Čia visgi yra misliskas dalykas! Miglų masos Nova Persei tapo per mėnesius greitumu 300000 kiliometrų sekundoje į dausas išmėtytos ir netrukus išsiplėtė ant ploto tukstančius kartų didesnio negu musų visa saulės sistema. Vienok išrodė tas visas miglų plotas (kuris, sulyg manymų kai-kurių astronomų, jau pirm katastrofos ten buvęs) žiurint teleskopu, išrodė kaip mažas debesėlis. Šviesa, kuri kas sekundą 300000 kiliometrų lekia, slinko per tą miglos plotą (žiurint teleskopu) kasdien tiktai per plauką tolyn.

Paskutinis faktas pertikrina geriausiai, nors teipgi da negana aiškiai, apie begalinio visatos apėmio. Be to jis apreiškia mums, kad tie svietų degimai tose begalinėse tolumose ne dabar įvyko, bet šimtus, net tukstančius metų pirma. Šviesa nuo jų pas mus tiktai už kelių šimtų, net tukstančių metų teatėjo, ir tokiu budu mums žinią apie ten įvykusias baisias katastrofas, apie svietų degimus ir svietų pabaigas pranešė. Gal but, kad svietai, kuriuos ta baisi nelaimė patiko, šimtus kartų didesni už musų saulės sistemą buvo; visi jie laike kelių valandų tapo į ugnį ir gazą paversti, gal but, kad ir milijonai gyvybių (jeigu ant tų svietų buvo, kas labai galimas dalykas) bėgyje kelių minutų į dulkes ir pelenus pavirto.

Tose „naujose žvaigždėse", kaip matėme, yra ir šis tas pasibaisėtino, kurios, it žibintuvai, bet ir it „Karžygiai gyvybės", padangėse užsižiebia, ir apie kuriuos milijonų milijonai žmonių nė ne pamislija, nė nemąsto. Vienok turime pripažinti, kad ir musų saulės sistemą tokia-jau katastrofa laukia, ir ji bus auka to didžio gamtos besivystymo!

Vienok dabar užeis klausimas, kokiu budu gali šitie atsitikimai įvykti ir ką reiškia tos „naujos žvaigždės" astronomams?

Matėmė jau, kad didesnė dalis šitų „žvaigždžių" ant galo į skyrių „besimainančių" žvaigždžių įstojo, žinome teipgi ir tą, kad ir musų saulė, dėl ant jos esančių juodų plėtmų (šįmet plėtmas buvo galima matyti) tokia jau „besimainanti stovinti žvaigždė" butų, jeigu męs ją į tolumas, arti kitų tokių žvaigždžių nustumtume. Musų „saulinė žvaigždė" turėtų tąsyk perijodą išnešanti vienuoliką metų (juodi plėtmai ant jos pasviečiaus kas vienuoliktą metą pasirodo) ir laike kada ant jos daugiausiai juodų plėtmų butų, mažiausiai težibėtų, laike kada ant jos mažiausiai juodų plėtmų butų, daugiausiai žibėtų; arba kitais žodžiais: daugumas juodų plėtmų jos žibėjimą sumažina, mažumas — padidina. Taspats apsireiškia ir ant milžiniškų saulių, „naujų žvaigždžių" erdmėje. Yra tai saulės vidutiniškame amžiuje ir dėl jų atsvėrimo, pasidaro ant jų paviršiaus didelės plaukinėjančios plėtmų salos, kurios paveiksle eip išsižiurėtų kaip koctinentai ceeanuose. Šitos saulės, kaikurios net milžiniško, mums nesuprantamo, didumo, sukasi aplink savo ašį ir tokiu budu prisuka mums pakartoj plėtminę ir beplėtminę pusę, kuri, be abejonės, kur kas daugiau šviesos išduoda negu anojė — plėtminė. Esant tokiai milžiniškai saulei begaliniame tolume nuo musų, pasirodys ji mums, atsukus beplėtminę pusę, kaipo labai žibanti žvaigždė (žvaigždė 1—6 dydžio), bet tada, kada atsuks plėtminę pusę, — kaipo žvaigždė mažai tesviečianti, arba ir visai nešviečianti (žvaigždė 7—20 dydžio). Laike saulės užtemimų, kada mėnulis saulę suvisu uždengia, galime nuo saulės kraštų ypatingus ugninius stulpus matyti, teip vadinamus Protuberancus, kurie, kaip rodos, turi šiokį tokį susirišimą su saulės plėmoms. Tokie jau ugninių stulpų išsiveržimai atsitinka ir ant anų milžiniškų saulių. Šitokiu budu išaiškinome jau dalį atsiradimo „naujų žvaigždžių," „svietų degimo", o sykiu ir „besimainančių žvaigždžių."

(Pabaiga bus).

Redakcijos atsakymai.

KORESPONDENTAMS. Į šitą numerį negalėjo patilpti visos atsiųtos korespondencijos, todėl liko nesiremiančios ant bėgančių atsitikimų ir polemiškos, kadangi jų ant syk į vieną numerį negalima daug talpinti.

Geri laikai.

Iš visų Suvienytų Valstijų kraštų ateina žinios apie didelius vaisių uždėrėjimus ir visų gerovę. Visi iš to naudosis ir linksminsis išskiriant sergančius ir silpnus, bet tik tada, jeigu tie serganti ar silpni nevartos Trinerio Amerikoniško Eliksiro Karčiojo Vyno. Tas vaistas yra sutaisytas iš grinų vynuogių ir pargabentu iš užrubežių žolelių. Jis gerai veikia ant skilvio ir maistas priimtas tampa lengvai sužlebčiotas ir perdirbtas į čysta kraują, kuris duoda visam kunui tvirtumą ir gyvumą. Nėra geresnio vaisto per šį ant pastiprinimo kuno organizmo iki teip augštam laipsniui. Visokiose skilvio ligose ir kitose silpnybėse jis duoda reikalinga pagelbą ir užtikrina visotina išgydymą. Privalo vartotie jį laike nusilpimo arba nužudyme apetito. Gaunamas visose aptiekose arba pas patį pabrikantą Juozapą Trinerį, 799 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

RAŠTO ISTORIJA

Pagal A. B. Schnitzer'i.

kadangi tokio skambėjimo iš pradžių nebuvo airiškoj kalboj, užtai vieton išmestų alfabeto literų, pridėjo literą *agma*, paženklinimui skambėjimo *ng*.

Ogamitiškas alfabetas susideda iš 4 dalių. Kiekviena dalis padirbta pagal vieną plianą ir susideda iš penkių ženklų arba literų, padirbtų iš vienodų, tiesių brukšnelių skaitliuje nuo vieno iki penkių, nuvestų paraleliškai ir perpendikuliariškai, gulsčiai ir tiesiai, taigi po lygia kerčia prie eilės. Pirmoje dalyj brukšneliai perkerta eiles brukšnių po tiesia kerčia (šitoje dalyj brukšnelius kartais užstoja taškeliai); antroje dalyj ilgi brukšniai, ilgesni už brukšnius kitų dalių, perkerta eilę gulsčiai; trečioje dalyj brukšnelius rašo ant viršaus eilės, o ketvirtoje — apačioj jos.

Kitas raštas, kuriuom su karbeliais ir brukšneliais žmonės stengėsi išreikšti skambėjimus, yra tai vėlesnysis runiškas raštas tautų germaniškos kilmės; alfabetą to rašto vadina *Futhore* alfabetu (nuo šešių pirmutinių jo literų: f, u, th, o, r, c, teip kaip mes alfabetą vadiname nuo dviejų pirmutinių grekiško alfabeto literų — *alfa* ir *beta*). Dalis literų šito alfabeto padirbta iš vertikališkų brukšnelių, prie kurių pridėti iš kraštų pridėjimai kaipo visokio pavidalo kerčios, vašeliai, trikampiai. Kitos gi literos, kaip matyt ant pridėto čia paveikslėlio, niekuom

Vardai literų	Brėžiniai	Gotiki raštai	Anglo-saksiki	Skandinaviki	Uldilo alfabetas	Geraškyn literos
fech, feh, fe	/	ᚠ F	ᚠ F	ᚠ F	⁜	ᚠ
ur, hur	u	ᚢ ᚢ	ᚢ ᚢ	ᚢ	n	ᚢ
thorn	th	ᚦ ᚦ ᚦ	ᚦ	ᚦ	ȣ	ᚦ
asc, esc, os	a, æ, o	ᚨ ᚩ	ᚨ ᚩ	ᚬ	A K	ᚨ
rad, rat	r	ᚱ ᚱ	ᚱ	ᚱ ᚭ	R K	ᚱ
cen, kaun	c, k	ᚲ ᚳ	ᚳ	ᚴ	Γ	ᚲ
gebo, gifu	g	ᚷ	ᚷ		Y P Θ	ᚷ
wen	w, uu	ᚹ	ᚹ			v, hv
hegl, naigal	h	ᚺ ᚺ ᚺ ᚺ	ᚺ	ᚼ	h	ᚺ
nyd, nod	n	ᚾ ᚾ	ᚾ	ᚾ ᚾ	N	ᚾ
is	i	ᛁ	ᛁ	ᛁ	I	ᛁ
ger, yr, ar	y, ge, j, a	ᛄ ᛄ ᛄ	ᛄ	ᛅ ᛅ	Q	ᛄ
hic, ih, eoh	eö, é, ee	ᛇ ᛇ	ᛇ		Z	ᛇ
peorth, perc	p	ᛈ	ᛈ ᛈ	K	Π	ᛈ
ilix, calc	a, é, ä, æ	ᛉ	ᛉ		Ч Ш	ᛉ
sigil	s	ᛊ	ᛋ	ᛋ	S	ᛊ
tir	t	ᛏ	ᛏ	ᛏ ᛏ	T	ᛏ
berc, berih	b	ᛒ	ᛒ	B	Б	ᛒ
hac, ech eh	e	ᛖ M	M		E	ᛖ
man	m	ᛗ	M	ᛘ ᛘ	M	ᛗ
lagu	l	ᛚ	ᛚ	ᛚ	Λ	ᛚ
ing	ng	ᛜ ᛜ	ᛝ		X	ᛜ
dag, deg	d	ᛞ M	M		Φ	ᛞ
othil	o, œ	ᛟ ᛟ	ᛟ		Я	ᛟ

Runiski alfabetai ir gotiškas alfabetas Ulfili.

nesiskiria nuo atsakančių literų lotyniško alfabeto, jeigu skiriasi kuom, tai vien pavidalu, paeinančiu nuo budo rašymo tų literų tiesiais brukšniais ir karbais. Taigi, matyt, vėlesnysis alfabetinis runiškas raštas išsidirbo ant pamato lotyniškojo; prie to, germanai iš lotyniško alfabeto perėmė tik principą ženklinimo literoms skambėjimų ir tulą tokių ženklų skaitlių, kaip antai, literas: B, R, I, S, H ir M, kitas gi literas jie paėmė iš seno simboliško savo runiškojo rašto, iš anų karbų ant lazdučių, kurios buvo kaipi tikėjimiškoms knygoms senovės tautų šiaurinės Europos.

Germaniškas runiškas alfabetas iš pradžių susidėjo iš 24 literų bet jau IX amžyj pas skandinavus pradėjo keistiesi, skaitlius ženklų sumažėjo iki 16 ženklų arba literų ir, tokiu budu, išsidirbo teip vadinamas sutrumpintas runiškas raštas. Bet kad tų ženklų nepakako paženklinimui visų skambėjimų skandinavų kalbos, tai nuo X amž. pradėjo pridėstinėti teip vadinamus punktinius runus, taigi išreiškimui trukstančių skambėjimų pradėjo tulus runus ženklinti diakritiškais taškais. Tokiu budu tapo sutvertas paskutinis tipas runiško rašto, teip vadinamas taškinis runiškas alfabetas.

Ant pamato germaniško runiško alfabeto paskui susitvėrė visokeriopi raštai, panašus savo sudėjimu į seną airišką raštą Ogam. Raštai tie, vietoj runiško alfabeto ženklų, kurį padalino į 3 dalis, po 8 literas kiekvienoj dalyj, vartojo visokio didumo brukšnelius; vieni brukšneliai nurodinėjo, kokioj dalyj runiško alfabeto reikia jieškoti paženklintos literos, o kiti — kokią vietą minėta litera užina alfabeto dalyj. Paveikslan, žo dis *Corvi* rašėsi teip:

ᛁ.ᛈᛁᛁᛁ.ᛁᛁ.ᛁᛁᛁᛁᛁᛁᛁ.ᛁ.ᛁᛁᛁᛁ.ᛁ.ᛁᛁ.ᛁᛁ.ᛁᛁᛁ.

Taigi čia matyt, kad litera *C* runiškame alfabete yra pirmoje dalyj ir toj dalyj užima šeštą vietą; litera *o* yra 3 dalyj ir joje užima aštuntą vietą; litera *r* yra 1 dalyj ir joje užima penktą vietą ir t. t.. Vietoj brukšnelio, kuris visu savo pavidalu panėši į runišką literą *iis*, nuo kurios tą raštą vadino *iis runa*, kartais vartojo ženklą runiškos literos *lago* (l) ir tą-syk žodį *Corvi* rašė šiteip:

ᚴ.ᛚᛚᛚᛚᛚᛚ.ᛚᛚᛚ.ᛚᛚᛚᛚᛚᛚᛚᛚ.ᚴ.ᛚᛚᛚᛚ.ᚴ.ᛚᛚ.ᛚᛚ:ᛚᛚᛚ.

Tokį raštą vadino *Lago runa* (nuo runiškos literos *lago*). Paskui šitą rašymo budą sutrumpino ir žodį *Corvi* rašė teip:

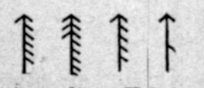

Raštą tą vadino *Hahalruna*. Kartais, vietoj brukšnelių ir vašelių, rašė taškelius ir tą-syk *Corvi* rašė šiteip:

. . . . . .
. . . . . .

Tokį rašto budą vadino *Stofruna*.

Su germanišku runišku raštu artymoj stovi giminystoj tikras gotiškas (ne tas, kokį mes gotišku vadiname, ne dabartinis vokiškas raštas) alfabetas, išmislytas vyskupo Ulfilos (350 metuose) surašymui gotiško vertimo Šventraščio. Iš raštų tuomi raštu parašytų užsiliko iki šiol tik teip vadinamas „*Codex argenteus*", kuriame yra verstos į gotišką kalbą evangelijos; parašytas jis sidabrinėms literoms ant raudono pergamento, nuo ko ir gavo vardą „*argenteus*" (sidabrinis). *Codex argenteus* yra dabar Upsalės universiteto knygyne. Pamatu savo alfabetui Ulfila paėmė grekišką uncialinį alfabetą IV amžio, paženklinimui tulų gotiškos kalbos skambėjimų pridėjo kelias literas iš runiško rašto ir kelias iš lotyniško alfabeto. Runiškas, vienog, ir Ulfilos išmislytas alfabetas neilgai laikėsi, abudu išstumė daug parankesnis lotyniškas alfabetas.

XIX

SLAVIŠKI RAŠTAI.

a) Slaviski raštai prieš atsiradimą slaviško alfabeto.

Slaviškas alfabetas atsirado antroje pusėj IX šimtmečio po Chr.. Bet nėra abejonės, kad slaviškos tautos pažinojo raštą daug anksčiau. Tą liudija tuli istoriški faktai. Paveikslan, vokiškas raštininkas Titmar, Merseburgo vyskupas, gyvenęs 977–1018 metuose, užtikrina, jog stabmeldiškoj slavų žinyčioj mieste Retra jis matė stabus, ant kurių ypatišku raštu buvo parašyti jų vardai. Tą patvirtina ir raštai bulgariško zokoninko Chrabro, gyvenusio pabaigoj IX ir pradžioj X šimtmečio po Chr.; tokia jau žinia telpa raštuose garsaus arabiško istoriko Al-Masudi, mirusio 965 m., kuris, aprašydamas vieną stabmeldišką slavų žinyčią, terp kit-ko sako, jog joje jis matė akmenis, ant kurių buvo iškalinėti ypatiški rašto ženklai; akmens tie buvo vartojami stabmeldiškų kunigų prie visokių burtų ir pranašavimų. Bet nė vienas iš paminėtų raštininkų savo raštuose nepadavė pavidalo to seno slaviško rašto ir dabar liekanų jo niekur nerado. Daugumas dabartinių mokslinčių, tuos senų laikų slaviškus raštus laiko už runiškus, bet tas yra tik spėjimu ir tai spėjimu neparemtu ant tikrų davadų. Tuli senovės raštininkai, nors ir nepaduoda pavidalo tų raštų, bet aprašo juos aiškiau. Rašte zokoninko Chrabro p. a. „Pasakojimai apie slavų raštą," vienoje vietoje pasakyta, jog slavai, priimdami krikščionybę, išreiškimui savo kalbos skambėjimų, pradėjo vartoti literas grekiško ir lotyniško alfabeto; rytiniai slavai, perėmę krikščionybę nuo grekonių, pradėjo rašyti literoms grekisko alfabeto, o vakariniai, perėmę tikėjimą nuo misijonierių vakarinių tautų, taigi nuo kunigų rymiško išpažinimo, drauge su tikėjimu, perėmė ir lotynišką raštą. Liekanų slaviško rašto grekiškoms literoms neužsiliko, bent tokių niekur nerado; liekana gi seno slaviško rašto lotynišku šriftu yra teip vadinami „Freisingeno užrašai", taigi trįs slaviški, rašyti lotyniškoms literoms, straipsniai. Užrašai tie buvo savaščia Freisingeno kliošloriaus, o dabar jie yra Muencheno viešame knygyne. Ant galo, IX amžyj, taigi 855 m., kaip užtikrina Chrabras, slavai pradėjo vartoti savą raštą, išradimą kurio primeta slaviškiems misijonieriams Kirilui ir Metodijui.

Priežastis atsiradimo slaviško alfabeto padavimas sekančiai aiškina: 200 metų pirm prisigriebimo krikščionybės į Maskoliją, į slavų apgyventą kraštą, Moraviją (dabartinę Čekijos dalį), atkako vokiški misijonieriai ir pradėjo platinti krikščionybę nesuprantamoj žmonėms lotyniškoj kalboj. 50 metų Moravijos slavai klausė vokiškų misijonierių nesuprantamų pamokslų, dalyvavo jų rengiamose dievmaldystose, bet nepaisant ant tokio ilgo laiko, nesuprato nė pamatų krikščionybės. Matydamas tokius valsius vokiečių misijonierių darbo, Moravijos kunigaikštis Rostislavas užsimanė pabandyti, vietoj vokiečių kunigų, pakviesti platinti krikščionybę Maravijoj grekiškus kunigus, terp kurių, kaip žinojo, turėjo but ir pažįstanti slaviską kalbą. Todėl jis išsiuntė pas Bizantijos ciecorių Mikolą pasiuntinius prašyti jo atsiųsti į Moraviją pažįstančius slaviską kalbą pamokslininkus, kurie galėtų aiškinti pamatus tikėjimo ir Šventraštį žmonėms suprantamoj kalboj. Tam tikslui buvo išrinkti du grekiški zokoninkai, du broliai, Kirilas ir Metodijus, gerai pažįstanti slaviską kalbą. Juos ciecorius užmanė siųsti į Moraviją platinti naują tikėjimą. Norėdamas geriausiai patarnauti Moravijos žmonėms, vienas iš brolių, Konstantinas Filosofas (toks buvo vardas Kirilo pirm įstojimo į kliošlorių), pirmiausiai užsimanė išdirbti slaviską alfabetą, taigi literas galinčias išreikšti visus slaviškos kalbos skambėjimus. Išmislijęs tokį alfabetą, Kirilas (Konstantinas Filosofas), drauge su savo broliu Metodiju, išvertė iš grekiškos kalbos į slaviską reikalingiausias dievmaldystoj knygas ir paskui abudu broliai iškeliavo į Moraviją. Atkakę, pradėjo tuojaus savo darbą: pradėjo mokyti vaikus naujo, jų išmislyto rašto, aiškinti Šventraštį ir pamatus tikėjimo slaviškoj kalboj. Kirilas ir Metodijus darbavosi Moravijoj per 4½ metų, bet dėl intrigų vokiškų kunigų turėjo iš čia pasitraukti.

Tokiu budu atsirado slaviškas alfabetas, kuris išsiplatino terp rytinių, stačiatikių slavų. Rodosi, kad slaviškas raštas buvo tulą laiką vartojamas ir Lenkijoj, ką liudija slaviški užrašai surasti po tinku aht sienų Kriokavos katalikiškos katedros bažnyčios. Nors broliai Kirilas ir Metodijus platino ne katalikišką, bet stačiatikišką tikėjimą terp slavų, jiedu, vienog, ir katalikiškos bažnyčios pripažinti šventais.

b) Slaviški alfabetai: glagolinis ir Kirilinis.

Du yra svarbiausi slaviški alfabetai: teip vadinamas *glagolinis* arba *glagolica* ir *kirilinis* arba *kirilica*. Abudu šitie raštai vartojami slavų nuo atsiradimo slaviško rašto; neėsant istorijoj atsakančių nurodymų, negalima tikrai žinoti, katrą iš jų vartojo pirmutiniai terp slavų krikščionybės platintojai, Kirilas ir Metodijus. Terp abiejų yra, vienog, artyma giminysta: reiškimas, vardai ir paeilumas literų yra tas pats abiejuose alfabetuose; ženklinimas skaitlių literoms skiriasi vien tuom, kad glagoliniame rašte skaitliai ženklinasi literoms teip, kaip grekiškame alfabete; naujosios, tikrai slaviškosios literos nė jokių skaitlių nereiškia.

(Toliaus bus.)

STEFAN ŽEROMSKI:

PAGUNDA.

VAIZDELIS IŠ GYVENIMO.

Jauniausias augštai godojamos ponios Onos Naslauskienės sunelis pasišventė dvasiškam pašaukimui. Nuo mažumės, nuo pat vaikystės, apreiškė jis savo nepaprastą maldingumą, buvo tylus, nulankus, neapsakomai rimtas ir dievobaimingas. Mokinosi Ryme, po priežiuros savo tolimo giminaičio — kardinolo, ir tenjau, turėdamas vos devynioliką metų amžiaus, pabaigė seminariją labai pagirtinai. Kadangi vienok, dėlei savo nepilnametystės, negalėjo da buti pašvęstas į kunigus, todėl sugryžo į savo tėviškę — pirmą syk da po daugelio metų — ir apsigyveno savo motinos namuose.

Pasirinko sau mažą kampinį kambarį, tuščią ir drėgną; gulėjo ant plikų grindų, be paliovos badėjo, skaitė lotyniškas knygas, rodos dagi plakdavo save naktimis, ir po ištrintų klieriko rubų ant pliko kuno dėvėjo ašutinę. Bėvo neapsakomai geras, švelnus, malonus, atlaidus ant visokių įžeidimų ir nepakenčiamai kuklus.

Jeigu sėsdavo, tai ne kitaip, kaip tik ant pat kedės kraštelio, tarsi bijodamas, idant, valandėlėje galinčio įvykti pačmimo dangun, neužkliuti kur už stalo briaunos sutanos skvernu; vaikščiojo ant pirštų galų, tarsi po kurpių padais turėtų kokius slaptingus akstinėlius, sergstinčius nuo žemės dulkių; jo kalbos žodžiai buvo grynai bibliški; kalinosi žmonių, pamatęs kaimietę-mergelę šnabždėjo tuojau maldą....

Kasdien prieš brėkštą keldavos ir eidavo į laukus. Ten lengviausiai galėdavo surasti visokius švenčiausius vardus Sutvertojui, ten jo ekstatiškos svajonės nešdavo jį į juoplačiausius, nepasiekiamus skraitus. Išmintu per neapmatuojamus javų laukus takeliu eidavo toli-toli, į kalnus, kur miliziniškų pušių uksmėse slėpėsi nuo nepamenamų laikų maža, musais ir vortinkliais apdengta, koplytėlė.

Vieną rytą, kaip paprastai, ėjo į kalnus. Apielinkės nardėsi da nakties tamsoje, nors saulėtekiucse žiebėsi jau milsvai-raudona aušros juosta. Ant žalių javų laiškų kabojo dideli rasos lašai, krisdami jie vilgė išmintą takelį, po jų sunkumu lenkėsi grudų pilnos rugių varpos. Auganti javai, apšviesti neaiškia brėkštos šviesa, palengva, tartum viena milžiniška vilnis, siubavo, slinko kalnų linkon į duluojančią girią ir įplaukomis smelkėsi į ją. Ore kabojo garuojančios žemės ir nokstančių javų kvapas, sukeliąs žmoguje pajartas spėkų, sveikatos, jaunystos. Aštrus, d ėgnas girios kvėpavimas nešėsi iš ten, iš tos juodos gelmės milžiniškų medžių, kurių viršunėmis ant dangaus pradėjo driektis aušros pašvaistė.

Klierikas ėjo palengvėle, jo kojos žengė pačios, nevaldomos, eidamas ranka braukė javų viršunėmis. Jam iš po kojų kartas nuo karto purptelėjo vyturiai ir vieversėliai ir kuogreičiausiai, it akmenįs, puolė į javų tankumą.

Brėkšta mainėsi į pašvaistę: augo, kaip milžiniška liepsna, palengva pradėjo nušviesti plyšius, olas ir daubas tingiai viršum girios gulinčių juodų debesų. Šimtmetinės pušįs, vainikuojančios kalno viršūnę, nykstant nakties tamsai, ėmė rodytis visoje savo nepaprastoje didybėje ir puikume. Jų šakos kyšojo permatomame dangaus mėlio plote, tarytum rankos ištiestos į saulę, kuri žada pasirodyti.

Staiga žemės paviršium prasinešė gaivi vilnis: — tai vėjo pustelėjimas, tai aušros pasiuntinys nulėkė žemyn nuo pušių šakų, pranešdamas gėlėms, žolėms, javams: saulė!

Rodėsi, kad žemė krustelėjo, kad jos širdis pradeda plakti. Vėjas vienok umai šuglaudė savo sparnus ir pasviro oro ertmėse, pripildytose smalos, karklų ir javų kvapais. Užstojo kapų tylumos valanda, ilga, iškilminga; užstojo ta paslapčių pilna priešdienio valandėlė, kurioje augalai sudegina visokią anglį, kokį tik stengia prarytі....

Kunigėlio akįs buvo atkreiptos į žibančią aušrą. Maldos žodžiai veržėsi jam iš širdies ant lupų, kaip kad išsiveržia smala į pušies žievės paviršių, pavasario saulelei užšildžius. Prisiartino prie koplytėlės, atidarė duris sukaltas iš pajuodusių lentelių ir, sudėjęs rankas, puolė veidu ant žemės prieš Kristaus paveikslą, grubiai prastuolio ranka nupiešto.

Jo dušia, rodėsi, pasikėlė nuo žemės ir nulėkė po-pat Augščiausiojo kojų. Už valandėlės tatai ims ir nupuls aklumo plėvės nuo jo akių ir paregės švenčiausiąjį Amžinojo veidą....

Umai suskamba šiurkštus, storas kaimiečio dainelės aidas:

„Tuomet aš Onytę
Pamylėjau savo,
Ksda kaip gulbelė
Ji lauke balavo...."

Tai dainelei tolumoje atsiliepė aidas kitos, moterišku balsu dainuojamos:

„Balavau ne ašen, —
Linų marškinėliai,
Linų marškinėliai,
Šilkų skepetėlė!...."

Jaunas kunigėlis pakilo nuo žemės ir koplytėlės angoje sustojo. Pamatė augštą bernaitį marškiniuose, basą ir šiaudiniu skrybliumi, beraunantį kadugius pagiryje. Su buomo pagelba vaikiozas rovė iš žemės šaknis, apsivyniojęs ant rankų šakas plėšė krumų kelmus drauge su dideliais žemių grumstais. Taku ėjo mergelė, nešanti, ant pečių užsidėjus, stagarų glėbį. Sejoną turėjo pasikaišiusi, jos platus pečiai po naštos sunkumu buvo į kruvą susimetę, tik galvą, apsuptą raudona skepetaite, be paliovos kėlė augštyn ir žiurėjo, kur bernaitis dirbo. Kada priėjo prie tako užsisukimo, vaikinas užstojo jai kelią, atrišo skepetos galus ant jos krutinės, naštą nukėlė ant žemės.... Juokdamosi gynėsi nuo įkiraus jaunikaičio.

Kunigėlis delnais užsidengė akįs, bet už valandėlės vėl rankas nuleido ant balso naujos abiejų jaunųjų dainelės, kuri suskambo girioje. Buvo tai pastebėtina muzika.... Giria, sakytum įtempta stygą, nuo tųdviejų balsų užgavimo drėbėjo, gaudė:

„Raudona daržė vyšnelė,
O sodelyj dvi,
Mylėjau tave mergele,
Mylėjau tave.
Davinėjau tau ant kurpių,
Nenorėjai tu,
Da buvai tu jaunutėlė,
Nesupratai tu...."

Ėjo žemyn, į pakalnę, lauku javų, kurie savo didumu siekė jųdviejų prie kits-kito svyrančių, besiglaudžiančių galvų. Tos galvos aiškiai skyrėsi nuo pilkų javų, galvos, apšviestos milžinišku vario dažo saulės skydu, išlindusiu iš už kalnų viršunių. Ėjo ilgai ežiomis, pakolaik, ant galo, javai visiškai juodu ne paslėpė.

Iš užmerktų klieriko akių pasirodo ašaros ir rieda per veidą it tyri rasos lašai; rankas beviltingai užlaužia.... Iš jo lupų veržiasi nežinomi jam iki šiol žodžiai, — žodžiai, kurie liudėjimą ir meilės ilgėjimus vadina vardu.

Kalba juos šmėklai, kuri, su pilnomis ašarų akimis, su ilgomis mergelės plaukų kasomis, išlenda iš kokios tai olos ir stoja prieš jo akis. Pakjla jame kokia tai nežinoma, nesuprantama, įkiri, galinga, grasinančiai saldi spėka ir traukia jį į tolimas ertmes. Nuožmi dušios laisvė ištruko nuo varžančių pančių ir, tarytum nesuvaldomas jaunas žirgas, pasileido pasiutusin bėgin....

Žodynas jau gatavas.

Didžiausias, Geriausia ir Reikalingiausia

Knyga Angliszkos ir Lietuviszkos Kalbu.

Nuo senial laukiamas Žodynas Angliszkos ir Lietuviszkos Kalbu dabar jau yra gatavas. Iksziol turejome tiktai pirmaja (Lietuviszkai-Angliszkaja) dali; dabargi jau turime gatava ir antraja szios knygos dali (Angliszkai-Lietuviszkaja). Szi knyga yra dabar gaunama po viena dali skyrium, ir abi dalys vienoje knygoje.

Prekes.

Pirma Dalis Lietuviszkai-Angliszka, 882 puslapiai, audimo apdaras, sidabrines litaros ant nugaros.....$2.00

Antra Dalis Angliszkai-Lietuviszka, 835 puslapiai, apdaras: nugara ir kampai grazios drutos moroko skuros, szonai audimo, aukso litaros ant nugaros, krasztai marmuro.....$4.00

Abi Dalys vienoje knygoje, Lietuviszkai-Angliszka ir Angliszkai-Lietuviszka, 1217 puslapiu, apdaras: nugara ir kampai grazios drutos moroko skuros, szonai audimo, aukso litaros ant nugaros, krasztai marmuro.....$6.00

Abi Dalys vienoje knygoje, visas apdaras brangios moroko skuros.....$7.00

Kas tai yra Žodynas.

Kas tai yra Žodynas dar ne visi lietuviai te žino. Tuli sanprotauja, kad Žodynas, Gramatika ir Kalbamokslis yra tai viena ir ta pati knyga po trimi vardais. Todel czia turime paaiszkinti, kad Žodynas, Gramatika ir Kalbamokslis, ne yra viena knyga, bet tai trys knygos, ir kiekviena isz ju reiszkia ka kita.

Kalbamokslis yra tai knyga mokintis svetimos kalbos tiems, kurie dar niekada jos isz jokios kitos knygos nesimokino, tai yra pradžiamokslis.

Gramatika yra reikalinga tiems, kurie jau moka kalba, bet kalba negerai (kaip tai sako negramatiszkai), taigi Gramatika yra ant pataisymo žmoniu sudarkytos kalbos, ji mokina grynai kalbeti, (be szakaliu). Bet ne Gramatikoje, ne Kalbamokslyje nerasi visos kalbos žodžiu. Jos spima tiktai tulas mažas kalbos dalis, apipažindina žmogu tiktai su kalbos pamatais.

Žodynas yra tai rinkius (arba magazinas) visos kalbos žodžiu. Jame, kaipo magazine yra surinkti visi kalbos žodžiai, sustatyti alfabetiszkai, teip kad žmogus ras jame kiekviena reikalinga žodi laike vienos sekundos.

Kalba susideda isz daug tukstancziu žodžiu, kuriu Gramatikoje arba Kalbamokslyje nepateipa ne deszimta dalis, o Žodyne jie visi randasi. Žodyne rasi kiekviena žodi, koki tik nori.

Isz kalbamokslio žmogus pažysta tiktai kalbos pradžia, tik jos pamatus, bet kad nuodugniai kalba pažinti tada jau **reikia Žodyno,** kuris parodo kalbos kiekviena žodi.

Tu jau sziek tiek moki angliszkai kalbeti, bet kad tau reikia koki nors, atsitikima apipasakoti, kaip ten buvo, kaip atsitiko, tau pritruksta žodžiu, tulu daigtu neinst

Kensington, Ill. Praneszu gentims ir pažystamiems kad Utarnjake 12 szio menesio pasimire mano pati Emilija Jucliene turinti 37 metus. Sirgo visa meta po palagui. Palaidota tapo 15 szio menesio, ant szv. Kazimiero kapu, Chicagos parapijos. Paejo isz kaimo Szaukliszkes, Kviedalnos parap., Raseiniu pav. Like vyras su dviems dukterims 5 metu ir 2½ didžiausiame nuliudime.

Aleksandra Jucius, vehones vyras,
2533 116th st., Kensington, Ill.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau Jurgio Meszkevicziaus isz Suvalku gub., Marijampoles pavieto. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine adresu:

Anton Lorent,
Holton Bros., Woodruff, Wis.
(29—IX)

Pajieszkau savo pusbrolio Vinco Pleszkaiczio ir szvogerio Juozo Žiburuko, abudu paeina isz Suvalku gub., Vilkaviszkio pav. Seniau gyveno Waterbury, Con. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žine adresu:

Juozas Pleszkaitis,
Box 267, Anita, Pa.

Pajieszkau savo dedes Jono Szliogerio, Kauno gub., Panevežio pav., Biržiu vol., Kuginiu sod., pirmiau gyveno Boston, Mass., du metai kaip iszvažiavo in California. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti man žine adresu:

Miss Zany Dagis,
478 Lorain st., Cleveland, Ohio

Pajieszkau apsivedimui gražios ir iszmintingos lietuvaites, liuterioniszko tikejimo kokiu ir asz pats esmi. Esu 24 metu senas, o merginos noriu nuo 17 iki 22 metu. Malonesite atsiszaukti ant szio adreso.

Sam Bakszas,
Box 2, Kendal, Mont.

Pajieszkau savo brolio Gracijono Maczikuno, Kauno gub., Panevežio pav., Pakalniu sod., seniau gyveno E. St. Louis, Ill. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine adresu:

Jos. Maczikunas,
47 W. 25 st., Chicago, Ill.

Pajieszkau Juozo Bunevicziaus, Juozo Szukio, Roko Valanto ir Bonoventuro Rimkaus. Visi paeina isz Kauno gub., Szialiuliu pavieto, neseniai Amerikoje. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinia adresu.

Ig. Pocevicius,
Turners Falls, Mass.

Pajieszkau savo vyro Antano Dauksso, paeinantis isz miestelio Triszkiu, Szialiuliu pav., Kauno gub., tik tris menesiai kaip mes ženoti, ir bejokios kaltybes palikes mane iszvažiavo. Asz esu blogam padejime. Jei kas žinotu apie ji malonekite duoti žine ant szio adreso:

Rozalija Dauksziene,
14 Warren st., Cambridge, Mass.

Reikalinga dora mergina arba naszle už gaspadine, kuri numano sziek tiek prie sztoro pagelbet. Algos 15 dol. ant menesio ir pragyvenimas; o jeigu man gerai tarnautu tai jai liktu visas turtas mano, nes asz jau ne jaunas, o pati mano jau nesugriž pas mane. Atsiszaukit ant adreso:

M. S.
4507 So. Wood st., Chicago, Ill.
(6—X)

Reikalauja 2000 darbininku in miestus ir kaimus; algos nuo $1.75 iki $2.00 už diena; moteru ir vyru in pabrikus, akmenynes, lentpioves, restauracijas, viesznamius ir prie visokiu kitu darbu; 500 darbininku in Tyklojo Pakraszczio valstijas, pigus kelias, algos nuo $2.00 $3.00 už diena, darbas vienvalinis, oras sziltas per apskritks metus; 130 akru valstybines žemes dykai ir gera proga ten bile kokiai vaisbai. Iszjieszkome algas, duodame rodas provose. Lietuviszkas agentas J. Lucas, 666 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

Aant pardavimo labai pigiai buczerne ir groserne su visoms intaisoms, arklys ir vežimas; kas nori pirkti tegul pasiskubina; biznis labai geras lietuvis apgyventoje apygardoje; savininkas iszvažiuoja in Lietuva. Dasižinoti reikia „Lietuvos" Red.
(29—IX)

Pigiai ant pardavimo geras namas su dviem lotais, kuriame talpinasi hotelis ir saliunas, Chicago Heights, Ill. Mietelis Chicago Heights yra arti miesto Chicagos, apgyventas lietuviu lenku ir kitu tautu, pilnas visokiu fabriku, kur biznis geral eina. Davažiuoti in Chicaga galima už 15c. Atsiszaukite pas

Frank Kriszczionkaiti,
1414 Wentworth ave.,
(29—IX Chicago Heights, Ill.

Pasilinksminimo Balius.

Chicago. Juozas Kovarskis parenge puiku pasilinksminima savo saliune, 1193 So. Oakley ave., Subatos vakare ant 7 val. vakare. Bus puiki muzika ir linksmas pasiszokimas. Visi yra meilingai užpraszomi.

Juozas Kovarskis.

Dovana ant trumpo laiko.

$2.00 vertes, dabar už $1.00 Knyga medikalogija turinti 200 puslapiu, formatas 6x9.

Apraszyta su virsz 100 ligu su 85 paveikslais. Receptai yra paraszyti Lotyniszkai, Lietuviszkai, Angliszkai ir Vokiszkai. Apraszo kaip vaikinui iszsirinkt mergina, merginai vaikina, jei turi mergina, o taves nemyli, tai kaip pasielgt kad pamiletu. Ka daryti kad gražu pastotum.

Ženotiems pasargos kaip sviekus vaikus užauginti. Ta knyga turedamas daug pinigu užcedysi, nes ten yra pasargos kaip apsisaugoti nuo limpancziu ligu, ir apsirgus kaip iszsigydyti. Privalo ja kožnas turet. Po trumpam laikui ji parsiduos po $2.50, todel pasiskubinkit ja nusipirkti. Adresuokite szeip:

M. Gettch,
27 Hudson ave., Brooklyn, N. Y.

Mokykla visiems.

Nuo 30 d. rugsejo iki 30 balandžio iszeis kas savaite po lekcija Angliszkos, Vokiszkos ir Lietuviszkos kalbu, Raszymo, Skaitymo ir Prasmes žodžiu sulyg gramatikos. Prenumerata už visa ta laika $1.00. Adresuokite:

J. J. Rickvich,
32 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(29—IX)

Kare Ruskio su Japonija

Jau pasibaige ir galima važiuoti in kraju, todel kas nori važiuoti, o ne labai turi už ka, tegul kreipiasi prie manes, asz iszleisiu ant darbiniu laivu. Artesnes žinioms rasykite indedami už 2c. stempa.

Joseph Rossell,
4 Washington st., N. Boston, Mass.

Temikite Chicagiecziai.

Praneszu lietuviams, kad asz užsiimu perkraustymu, nuvežu daiktus ant Depot, ar kur reikalinga, vežu in namus anglis, malkas ir tt. Patarnausiu savisziksmus už prieinamiausia preke. Reikale meldžiu kreiptis adresu:

Juozas Baceviczia,
3311 So. Halsted st., Chicago, Ill.
(IX—22)

Smagumas ir Neprigulmybe

Laukia kožno, kuris turi norą ir energiją pamėginti uždėti sau prekybą.

Jei tik norėtum pamislyti apie tą pelną duodančią pajiegą vidutiniškiausiai pasekmingos prekybos, tai nesisvarstytum pašvęsti savo laiką, smegenis ir turtą prekybai.

Didziausi pirkliai musu laiku pradejo pirklybą su savo mažais sutaupinimais, budami paprastais darbininkais.

Tavo sutaupinimai ir tavo sumaningumas, apversti ant tavo paties naudos, netikėtinai trumpu laiku pastatįs tavę į perėjimą

Smagumo ir Neprigulmybes.

Negaišink traškumo savo spėkų dirbdamas pas kitus. Męs įtaisėme prekybas daugeliui vyru, kurie dabar yra pasiturinčiais pirkliais, Pavelyk mums įtaisyti tave

Rašyk pas mus apie tai,
"KAIP PRADETI PIRKLYBA SU MAŽU KAPITOLU"

Parašyk mums apie savę, o męs duosime tau širdingą patarimą ir ištikimą rodą. Męs pasakysime tau, ar apsimoka tau daryti tą žingsnį ar ne.

LYON BROTHERS,

Geriausi Aplamiški Pardavėjai Visokių Abelnų Tavorų Amerikoje.

Madison, Market ir Monroe ul., Chicago, Ill.

(Dep. A. 1.)

Dr. Karolis Butkeviczia,

Tikras lietuvys, specialistas, gydo visokias užsisenėjusias ligas. Laiko ofisą mano aptiekoje kasdiena nuo 2 iki 6 valandai po pietų

The Red Cross Pharmacy, pirmiau Giaco,
4556 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Po nauja užveizda viskas nauja. Vaistai švieži, prekės žemiausios, receptai už pusę prekės. Trejos-devynerios ką tik pargabentos iš Lietuvos.

Jonas Borowskis, aptiekorius,
THE RED CROSS PHARMACY.

PREKYSTE: Auksinių ir Sidabrinių tavorų, visokių muzikališkų instrumentų, gromatoms drukuojamų mašinėlių, ir kitokių tavorų.

Kožnam kuris atsiųs už 2 centus markę, prisiųsiu Naują lietuvišką **Katalioga** dykai. Kuriame yra šimtai visokių daiktų paveikslai ir prekės, iš kurio matysi jog mano tavorai pirmos kliasos, o prekės prieinamiausios.

Apsteliavimus atlieku greitai, ir išsiunčiu į visus Amerikos miestus. *Adresas:*

M. J. DAMIJONAITIS,
3108 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Ant randos:

1059 Blue Island ave. sztoras $25.00 ant menesio.

923 Blue Island ave. sztoras ir 40 ruimu. Geri muriniai namai. Kreiptis pas

Joseph Kenny & Sons.
N.E. Cor. Halsted & Washington Strs.
(IX—22)

Pargabentos isz Belgijos.

Pargabenau net isz Belgijos daugybe visokiu popieru raszimui gromatu, su žvilgancziomis kvietkoms, su žaleis lapaleis, ant paveikslo mirtu valnikelis ir su žibancziomis žvalgidelems, labai puikei iszdabintos su daileis pasveikinimais, aukso litaroms ir su paveikslais tinkamos kožnam raszyti. Yra tai naujei iszrastos kuriu lig sziol nebuvo. Pristusk 25 stempoms, o gausi 12 visokiu popieru su konvertais. Reikia mums agentu ir duodam gera uždarbi. Adresuokie sziteip:

C. G. Agent,
Sta. W. Box 14, Brooklyn, N. Y
(X—6)

Daktaras M. Kahn,

Ofisas ir gyvenimas 4624 S. Ashland Ave.

Ofiso valandos { nuo 8 iki 10 ryto / nuo 1 iki 3 po pietu / ir vakarais.

Tel.: Yards 994.

Reikalauja tuojaus

Dvieju moteriszku pardavėju. Gera alga ir tikra vieta.

Klein Bros.
Halsted ir 20-ta ul.

Lietuviu darbininku laikrasztis

„Kova"

Talpina pilnas ir teisingas žinias apie judejima darbininku pasaulyje ir czia Amerikoje. Straipsniai, apysakos, eiles ir kiti visi tilpe rasztelial yra kiekviena užimanti ir pamokinanti.

Platinkite, draugai „Kova", vienintelį laikraszti, kurs gina žmoniu darbininku reikalus.

Preke: ant metu $2.00; ant puses metu $1.00.

Raszydami adresuokite sziaip:

„KOVA,"
412 Siegel str., Philadelphia, Pa.

Dr. O. C. Heine
DENTISTAS.

OFFISAS:
Kerte 31-mos ir So. Halsted ulycziu.
Gyvenimas viršui Aptiekos.
CHICAGO, ILL.

Traukia dantis be jokio skaudėjimo, instato auksinius, ar kokius kas nori. Darbą savo gvarantuoja.

[Laboratory 313 Bedford Ave.]

Geriausia gyduole ant užlaikymo plauku.

Naujausiai Iszrastos Medicinos: Naujausi musu vaistai yra pasekmingiausi, gydo daugybe ligu. Plaukus tikrai atsaugina, slinkima, pleiskanas, papuerkus ir daugel kitu ligu su naujausiu budu Kadikal gydymas, paraszykite pas

Prof. J. M. Brundza
New York & Brooklyn, U. S. A.

Pasarga sergantiems vyrams.

Visi szendieniniai garsingi gydymai per gromatas yra tik viliojimu pinigu nuo ligoniu. Jeigu tikite in telaybe ir reikalaujate pagelbos nuo užsikrecziamu lytiszku bei nerviszku ir kitokiu ligu (iszgydome nuo girtybes — nežinant gallma induoti gyduoles) su musu Naujausia Methoda, nuo kurios tukstanciai pasigelbelo. Kas nori rodos, teprisiunczia už 10c. stempu, o gaus visa žinia kaip ir ka daryt.

Koenigsberg Specialists,
Box 106, No. South Eight Street, Williamsburg
Brooklyn, N. Y.

Lietuviu Laikrasztis

Iszeina kas sanvaite Peterburge su iliustracijomis didelio knygos formato, 16 puslapiu, paszvestas literaturai, moksluі ir politikai. Prenumerata ant metu kasztuoja Amerikoje 6 rub. Pirmesniosius numerius galima gauti nuo pradžios.

Redakcijos adresas:
Peterburg, Ekaterininskij kan. No. 10

Raulai kur tu begi? Nugi pas Petra Szleki nes labai isztroszkes, o pas ji galima atsivedyti, nes jis turi puiku ir szalta bavarska alu, gardžia ruska ocziszczena arielka, cigarus net isz Havanos, o iszsigerus gauni žmogus puiku užkandi kiekviena diena, tai jau ligiau su tamista kalbeti negaliu. Lik velkas turiu skubintis. Prie to jis turi puikia saleda veseliu ir mitingu ir paklauso kiekvieno, o ypacz už tlumocziu susikalbeti angliszkai. Atelkite pas mane, o asz jum patarnnusiu už dyka visokiuose reikaluose ir provose. Atvažiave isz kitu miestu galite gauti pas mane geriausia nakvyne.

Petras Szlakis,
3321 Auburn av., Chicago, Ill.
(Tarpe 33-los ul. ir 33-io Pl.)
Telephonas Yards 6012.

Puikiausios ant svieto

15 rusziu gromatoms popieru lietuviszkai ir lenkiszkai, su gražiais paveikslais ir dainelemis pas gimines, senus tevus, brolius, seseris, mylimas, paczias ir vaikelius; teipgi pas draugus, vaikinu pas merginas ir merginu pas vaikinus su meiliais pasikalbejimais ir gražiomis rožemis su 2 rankom susiemusiom; 12 parduodame už 25c.; 5 tuzinus už $1; 1000 popieru už $7.50. Užlaikome didele krautuve visokiu lietuviszku bei lenkiszku knygu, abrozu, pastatomu altoreliu, szkaplieriu, ražancziu ir geriausia tikrai lietuviszka trajanka. Musu perpirkliai uždirba po $4, $5 ant dienos. Norint artesniu žiniu prisiunskite 4c. stempomis už pasiuntima musu didžiojo kataliogo.

Mathews Zukaitis,
227 E. Main St., New Britain, Conn.

Ant 17 Akmenu Laikrodelis

Railroad

Patentuotas reguliatorius, auszuka užsukimas ir nustatoma, vyriszkas ar moteriszkas, 18K auksuotas, dvigubi "Hunting" lukszta, gražiai iszkvietkuotas. Tikrai gerai laika rodo. Yra visur vartojamas geležinkelio tarnu, kaipo geriausias laika laikantis; gvarantuotas ant 25 metu. Szy laikrodely pasiunsime C. O. D. ant kiekvieno adreso, su paveiyjimu iszegzaminuoti. Jeigu bus toks kaip raszome, užsimokek expresui $5.75 ir atvežimo kasztus ir pasilimk laikrodely, jei ne, nemokek ne vieno cento. Atminkt, kad už toki pat laikrodely kitur mokesi $25.00. Prie laikrodžio dėdedame 14K aukszinta labai gražu lenciugely su kompasu dykai.

Excelsior Watch Co.,
900 Central Bank Bldg, Chicago.

Kozminski & Yondorf

73 Dearborn St.
TURTENYBE IR PASKOLOS.

Skolina pinigus ant lengvų išlygų namų statymui. Agentai už atvestus kostumerius bus kuogražiausiai traktuojami.

MARJA DOWIATT

LIETUVIU DAKTARAS

Kauno gub. Szauliu pawieto.

723 W. 18th Street.

Ani keliu sanvaicziu iszvažiuoju ant vakaciju ir in offisa atsilanko tik panedelials ir ketvergais nuo 8 iki 12 ryt

Telefonas: Canal 7082.
Telefonuot galima isz kiekwienos aptiekos.

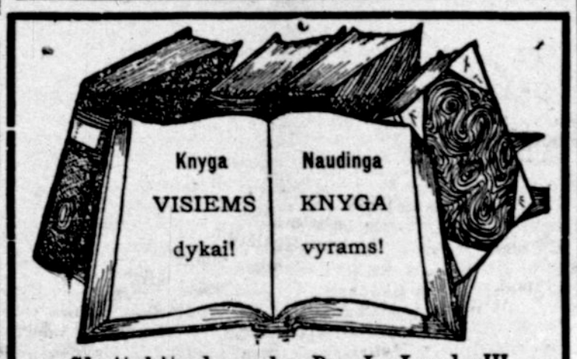

Skaitykite ka sako Dr. L. Landes!!!

Aš turiu didžiausią praktiką terp Lietuvių Suvienytose Valstijose ir Kanadoje.

Per 20 metų aš pasišvenčiau gydymui vyriškų ligų speciališkai.

Aš gydau vyrus ir moteris, ir jei apsiimu, tai ir išgydau. Jei pasakysiu, kad Jusų liga yra išgydoma, tai ir išgydysiu. Kiekviename reikale atsišaukite į mane ypatiškai ar per laišką.

Ligas puslės ir inkstų, kraujo ir išbėrimo ligas, blogą atmintį, pražudytą vyrišką pajiegą per savivaldybę, išgydau pasekmingai. Mano gydymas nesulaiko nuo darbo ir atsiliekа be skausmų.

Aš tukstančius išgydau vienais metais.

Aš darau šimtus operacijų kas mėnesis.

Aš galiu jums namie bunant išgydyti jus, jei negalite atsilankyti.

Atsiminkite reikale atsišaukti ar rašyti pas

Dr. L. Landes, 140 East 22nd St., New York City.

Atsiųskite 4c. markėmis, o aplaikysite Dr. Landes naują knygą turinčią 32 puslapiu ir 24 abrozus. Tą knygą perskaitę nesigraudysite

VAINA PASIBAIGE!

Maskolija su Japonija susigerino ir

VAINA PASIBAIGE.

Dabar, kas nori, gali važiuoti į Krajų, jau į vainą nevarys.

Važiuojant į krajų yra geriausia pirkti

ŠIFKORTES „LIETUVOS" REDAKCIJOJE.

Męs turime šifkortes ant greičiausių laivų, kurie **perplaukia jures su 6 dienoms.**

Prekės mųsų teip pigios, kaip ir abelnuose kompanijos ofisuose.

Jei nori gauti gerą šifkortę parvažiuoti į krajų,

Jei nori, kad tavo pasiųsti pinigai į krajų gerai ir greitai taptų ten priimti,

Jei nori gauti ruskų pinigų, tai ateik į „Lietuvos" Redakciją, o čia viską gausi, ko tik reikalausi.

A. OLSZEWSKIS,
924 33-rd St., Chicago, Ill.

Pasirodavyk su Lietuviszku Daktaru

..... pas .....

Chicago Medical Clinic

344 So. State St., Chicago, Ill.

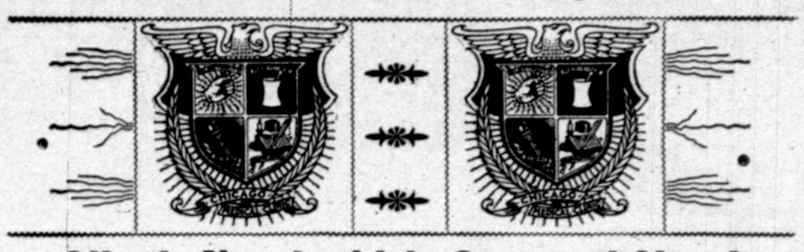

Silpni, Nerviszki ir Serganti Vyrai.

Jeigu esi apimtas kokia liga, ar ligų komplikacijoms, tu turi rašyti arba atsilankyti pas mus pirma, męs **gvarantuojam** nuodugnį išgydymą, kuris pasiliks amžinai, jeigu rasime tavo ligą išgydomą.

Ar tu esi nerviškas ir nusiminęs, nusilpnėjęs, nuvargęs rytmetyj, truksta ukvatos, greitai pailstantis, gėdingas, piktu išrodantis, neužsitikintis, nusigąstantis, nespakainas ir užerzinantis?

Ar atmintis prasta, lenki draugiją, truksta energijos ir sveikatos, turi juodus paakius, pučkus, plėmus ar kokius nors pratrukimus ant skuros, nemorališkus sapnus, nubėgimus sėklos, patrotytą vyriškumą, lytišką nusilpnėjimą, neišsivysčiusias ar šaltas privatiškas dalis, nusistojimą šlapume palaikius per naktį, skausmą strėnose, inkstų ar puslės ligą, Puletekį, Pasididinimą Gyslių ar Užakimą Varpos?

Jeigu turi, męs gvarantuosim amžiną ir užtikrinantį išgydymą, jeigu męs rasime kad tavo liga yra išgydoma. Kožna periškada vedusiam gyvenime bus prašalinta. Rašyk pas mus prašydamas klausymo lakšto. Ligoniai yra gydomi su didžiausiu pasisekimu per laiškus. Gyduoles siunčiame be atkreipimo atydos, po visas dalis pasaulės.

Raszyk klausymo lakszto ir gausi rodą.

Offisas atidarytas kožną dieną nuo 10 ryto iki 4 po pietų ir vėl nuo 6 iki 7 vakare. Nedėliom ir Šventadienom nuo 10 iki 12.

Chicago Medical Clinic,

344 S. State Street, arti Harrison ul., CHICAGO, ILL.

Lietuwiszka Aparatu Dirbtuwe.

Guodotinoms tautiskoms ir baž-nytinems draugystems iszdirba: **Karunes, Amerikoniszkas Weliawas, Szarpas, Juostas, Kukardas, Zenklelius, Kepures ir del Marszalku paredus.**

Guodotiniems Kunigams iszdirba: **Kapas, Arnotas, Dalmatikus, Albas, Stulas** ir wisus bažnytinius paredus. Visoki darbą atlieka artistiszkai in laiką.

Noredamos guodotinos Dr-tes, arba guodotini Kunigai, kad Jusu darbas butu prideranczial atliktas ir tuom suszelpti savo tautetę, paweskite ji tikrai lietuwaitai,

T. ANDRUSZEWICZ & CO.
115 W. Division St., Chicago, Ill.

F. P. Bradchulis

Attorney and Counselor at Law.
Chamber of Commerce Bldg. Room 709
S. E. Corner LaSalle & Washington sts.
CHICAGO, ILL.
Telephone Main 3643.

Wienintelis lietuwys adwokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos czion Amerikoj. Weda prowas kaip civiliszkas teip ir kriminaliszkas wisuose suduose.

Res. 3112 S. Halsted arti 31 mos.
Tel. Yards 6046

Kožna Tauta turi Didvyrius.

Lietuviai didžiuojasi savo didvyriais, Didžiais Lietuvos Kunigaikščiais: Gedeminu, Keistučiu bei Vitautu, kurie Lietuvos neprietelius visada su geriause pasekme pergalėjo. Prancuzija garbinga su Napoleonu Bonapartu, kuris ne tik tautos priešus pergalėjo, bet visai pasaulei atidarė vartus į laisvę. Kitos tautos ir turi savo didvyrius.

Tarp daktarų didvyrių, kurie visos žmonijos ir visų tautų neprietelius su geriause pasekme pergali, tai yra ligas visokio skyriaus, tuomi Vokietija džiaugiasi su **Prof. Dr. Koch, Berlyne; Austrija Dr. Lorentz; Amerika New Yorke su Dr. E. C. Collins M. I. su kuriuom joks kits daktaras nė institutas negali susilygint, pergalėse ir visokių ligų išgydymuose;** nes kur kiti daktarai atsisakė pagelbėti, arba nekurį laiką pagydę pripažino už neišgydomas ligas, **tai Dr. E. C. Collins M. I. su geriause pasekme tas ligas pergalėjo,** o ligonius sveikais ir laimingais padarė, juos išgydydams nuo: plaučių ligos, kosulio, kepenų, inkstų, vidurių ligos, kraujo nečystumo, galvos skaudėjimo, dieglių ir reumatizmo; skuros (odos) ligas ir nieżėjimą, lytiškas silpnybes, slaptas ligas vyrų ir moterų, sėklos nubėgimą, savžagystę su jos visais apsireiškimo vaisais, nervų ligas, abelną nusilpnėjimą, kataro (slogos), puslės, galvoj spiegimą, miegustumą, geltliges, skausmingas moterų mėnesines ir baltaises antdrapanes, užsikrečiamas piktas ligas, kaip ir kitas kurios ant nelaimės žmonių ir kankinimo atsiranda, į umą laiką **išgydo pamatiškai ir išgydyta liga ne atsinaujina'**

Dr. E. C. Collins Medikališkas Institutas yra didžiausias ir seniausias Amerikoje, apart paties profesoriaus, tam tikri Daktarai Specialistai ant visokių ligų reikalaujančiam sveikatos, visi iš vien ištiria ligą, ir kaip pripažįsta už išgydomą, tai speciališkai dėl kažno ligonio, sutaiso vaistus su kuriais turi but išgydytas. Vietoje vargintis savę ligoms, ir mėtyt pinigus daktarams kurie neišgydo, arba kurie serga o dar nepradėjo gydytis, tai be trotyjimo laiko rašyk stačiai pas visiems žinomą geriausia **Dr. E. C. Collins M. I.** o jųs sveikata į trumpą laiką bus sugrąžinta ir liksi sveikas per tam tikrai pritaikytus vaistus

Jeigu sergi ir nustojai viltį išgijimo, tai šiądien rašyk ant žemiaus padėto adreso, o busi dėkingas, nes niekad nebuvo atsitikimo, kad reikalaujantis sveikatos, dėl jo, su sutaisytais vaistais, vartojant ir priimant pamokinimus ne butų buvęs išgydytas.

Iš daugybės padėkavonių, čionais keletą patalpiname pagal geidimą išgydytų.

Mylimas Profesoriaus!

Kaip daug per visus metus laiko prikenčiau ir privargau, teip labai esiu Jums dėkinga, už išgydyma ligos, kurią per moterystės pasigadinimą buvau gavus: nes nepersto jantis galvos skaudėjimas, viduriu ir gumbo gėlijmas, kaip taukus šlapinimas, teip krutinėje dieglial ir abelnas kuno skaudėjimas neišpasakytai manę kankino, kad net gyva buvau ątatava į žemę ijsti. Kiti daktarai ir daktarkos nieko negelbėje, o tie visi bobiški-ragniški gydymai, tiesiok manę į prapultį stumė. O kad Jųs prisiųsti vaistai, dėl manę sutvarkyti išgydė, tai tikras stebuklas, nes nesitikėjau kad kas manę išgydytų po tokios ligos ligos: už tai dar kartą ištariu iš tikros širdies didžiausią padėkavonę.

Pilna guodonė,
Julijona Wida,
379 W. Iron St., Ironwood, Mich.

Brangus Profesoriau!

O dabar as Jonas Persky, dėkavoju Jums labai, kad mane išgydėte, nuo blaurių sapnų, sėklos nubėgimo ir abelno skausmingo nusilpėjimo, kurią tai ligą kaip jums žinoma įgavau per kuno raškazius ir neišmanymą. Jųs vaistai manę kaip naujai atgimusį padarė ir dabar rengiuosi ženytis ir gyvensiu laimingai.

Jums labai dėkingas,

John Persky,
100 Horocks St., Johstown, Pa.

Garbingi Dr. Collins Instituto Specialistai.

Šiuomi su didžiausiu džiaugsmu pranešu jums, bad jau esu pilnai sveikas išgydytas per Jumis, nuo: sausgelos reumatizmo, kuris mane kankino per lėtisus 3 metus. Mano padėkavonę prašau viešai pagarsint, nes kol gyvas busiu tai jums dėkavosin, o niekinsiu girtuoklystę, per kurią girtas budams peršalau ir tą ligą pasigavau su jos visais kankinančiais dieglinis: kojose, rankose, strėnų skaudėjimą, kosėjimą, skreplavimą ir aprando skaudėjimą teip, jog manę į beprotystę varė; kiti daktarai nor vadinasi specialistais, bet man nieko nepagelbėjo, o kak Jųs išgydėte manę, tai tikrai pripažįstu Jus už geriausius specialistus ant visos Amerikos, už jųs mokslą ir valstius labai, labai esiu dėkingas.

Jųs išgydytas,
Joseph Škada,
P. O. Box 245, Duryea, Pa.

Aloiza Siama,
Clarckson, Neb.
Išgydyta nuo skausmingo ir baltųjų antdrapanių bei abelno sunykimo.

Karolius Čatarys,
40 Walnut St., Phoenixville, Pa.
Išgydytas nuo užsisenėjusios vidurinių organų ligos.

Kristina Pavlecka,
1814 So. 13th St., St. Louis, Mo.
Išgydyta sirgus per metus po sunkaus palago.

Kurie nori, kad išgydytus negarsint, tai užlaikom didžiausioj slaptybėj.

Kad teip prieinamai, kožnas atsišaukęs asabiškai arba per gromatą, aprašant savo liges silpnybes lietuviškai, kožnas sergantis tampa išgydytas ne tik paprastoms, bet chroniskoms ir užsisenėjusioms ligoms, tai be atidėliojimo ateik arba rašyk dar šiądien ir nesikankyk. Jeigu nepermanai savo gerai ligos, tai prisiųsk keletą stampų už prisiuntimą, bus prisiųsta Jums dovanai knyga "Vadovas į Sveikatą", parašyta prof. Dr. E. C. Collinso, iš kurios didelią naudą apturėsite, nes ji kaip sveikiems teip ir sergantiems labai naudinga ir tukstančius žmonių pagelbėjo.

Visada rašyk savo adresą aiškiai, adresuodams:

Dr. E. C. Collins, Medical Institute,

140 W. 34-th St. (tarp Broadway ir 7 Ave.) **New York, N.Y.**

Dėl vietinių institutas atdaras kožną dieną nuo 10 iki 5 val. po pietų. Nedėliom; nuo 10 iki 1 pal. po pietų.